

MAGYAR LABOK

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA
BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

* KERESZTÉNY * NAPILAP

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelős szerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Weygand utasítására a Szajna-vonalon fejlődik fel a francia hadsereg

Az angol király fivére visszatért Londonba a francia harctérről. Hatalmas küzdelem várható a La Manche-csatorna kikötőinek birtokáért

A nyugati hadszíntéri helyzetet legjobban Reynaud francia miniszterelnök keddi szenátusi beszéde jellemzi. A francia miniszterelnök nem átalotta nyíltan bevallani: „Franciaország soha nem látott veszélyben van! Majd hozzáfűzte szavaihoz: Ha valaki azt mondja, hogy hazánkat már csak a csoda mentheti meg, annak én azt válaszolom: Én hiszek a csodában, mert hiszek Franciaországban!”

Egy tekintet a térképre és a tegnapi francia s német hadijelentésekre mindjárt megadja a magyarázatot ezekhez a drámai szavakhoz. A német hivatalos hadijelentés, ahogy már három nappal ezelőtt megmondtuk, bejelentette nemcsak Amiens, hanem Abbeville elfoglalását is, egy tegnapi esti soronkívüli jelentés pedig tudomásul adja, hogy a német motorizált egységek a Somme torkolatánál elérték a Csatornát. Ez polgári nyelven nem kevesebbet jelent, mint a Belgiumban és Franciaország északnyugati szögletében küzdő szövetséges haderők teljes körülrázását.

A német hadijelentés sokátmondóan hangzott tegnap, hogy a nyugaton folyó, a haditörténelemben még soha nem látott méretű katonai művelet a megérés állapotába közelített. A német nagyvezérkar óriási méretű terveinek első gyümölcse kétségtelenül a világtörténelemnek ez a leghatalmasabb Cannä-ja, amely hozzávetőleges becslés szerint legalább egy milliányi szövetséges haderő teljes bekerítését jelenti a Gent-Felső-Schetde-Valencien-Cambrai-Amiens és Somme torkolati szakaszon. Igaz, hogy nyugati irányban, a Csatornán át az út még szabad a haderők számára, a legfontosabb csatornai kikötők: Ostende, Dunquerque, Calais, Boulogne a szövetségesek kezén vannak; de nagy kérdés, hogy a holland tengerparton már elhelyezkedett német légi haderő milyen mértékben fogja megengedni a bekerített haderők áthajózását Anglia partjaira.

Egyelőre nem lehet lemérni a világtörténelem e legnagyobb bekerítő hadműveletének morális és politikai hatását, stratégiai és földrajzi követelményei azonban máris világosan láthatók.

Mindenesetre, mint e nagy bekerítési hadművelet közvetlen következményeit, máris meg lehet állapítani a következő tényeket:

1. A német csapatok birtokba vették Észak-Franciaországnak a Somme-től és Aisne-től északra fekvő egész vidékét.

2. Elvágták a francia hadsereg zömétől az északon operáló több mint egy millió főnyi szövetséges haderőt, annak minden harci felszerelésével együtt.

3. Elvágták a Franciaország és Anglia közötti legrövidebb és legtermészetesebb közlekedési utakat.

4. A háborút most már tényleg Anglia kapujáig tolták előre.

A német hadseregnek Laon irányában

A francia miniszterelnök őszinte vallomásai a harctéri helyzetről

Párizsból jelentik: A francia szenátus keddi délután Jeannenay elnöklétével ülést tartott. Az ülésen csaknem kivétel nélkül valamennyi miniszter megjelent. A megnyitás után Reynaud emelkedett szólásra és hosszú beszédben beszámolt a háború eddigi eredményeiről.

— A haza veszélyben van, tehát nem hallgatók el semmit a valóságból — mondta beszédében. — A belgiumi betörés után a németek óriási erejű támadást intéztek a sedani francia erődítmények ellen. Itt a francia erők száma nagyon csekély volt, mert a legtöbb francia csapatot Belgiumba küldték. Egyes híhetetlen hibák folytán, amelyek azonban büntetlenül nem maradnak, a Meuse folyón átvezető hidakat a tervek ellenére nem robbantották fel. Ennek következtében a betörő német motorizált, német gépesített hadosztályok 48 óra kerestül megszakítás nélkül nyomultak előre. Ma reggel óta Amyenset és Arrast is megszállták. A mi klasszikus hadvezetési felfogásunk egy új hadviselési felfogással ütközött össze, nevezetesen a gépesített páncélos erők és ejtőernyős csoportok használatába.

— Ezek után — folytatja a francia kormányelnök — első tennivalónk a határozathozatal.

Paul Reynaud ezután emlékeztette a szenátust azokra a súlyos veszteségekre, amelyeket Franciaország az 1914. évi háború elején elszenvedt és hangsúlyozta, hogy a veszteségek ellenére végül is győzött. A továbbiakban a miniszterelnök így beszélt:

— Minden férfinek és minden asszonynak meg kell értenie a jelen pillanat nagyságát. Néhány népnek meg kell értenie egymást, addig, amíg nem késő. Két férfi, akiknek minden joguk meg volt, hogy pihenjenek babéraiikon, — Petain marsallra és Weygand tábornokra célok, — most ismét felajánlották szolgálataikat a hazának. Minden bizalmunk Weygand tábornoknak, a parancsnoksága alatt harcoló katonaságban és dicsőséges repülőgépeinkben van. E helyről megköszönöm az

előretörő oszlopai már a tegnapi nap folyamán maguk mögött hagyták a világháborúban oly sokat szereplő Chemin des Dames magaslati útát és Soissons-ig jutottak előre. Soissons légvonalban 80 kilométernyire van a francia fővárostól. Ugy látszik, hogy most ebben az irányban lehet és kell várni a német haderő legnagyobb támadását. Legalább is erre vall a Stefani irodának az a legújabb jelentése, hogy Weygand hadseregpáncsnok elrendelte a francia haderőknek a Szajna-Marne vonalán, Le Havre-Rouen-Troyes irányában való felfejlődését.

A harmadik német támadóvonal a hadijelentésekben sokszor szereplő Rethel felől Reims és Verdun irányában tör előre, a Maas vonalán. Hogy ezen a vonalon hatalmas ék támadt a francia védekezésben, mutatja a tegnapi hadijelentéseknek a 9-ik francia hadsereg megsemmisüléséről szóló jelentése. Giraud tábornoknak és vezérkarának elfogatása ezen a harcvonalon mindenesere komoly előnyöket nyújthat a Maginot-vonal mögött felfejlődő német haderőknek.

angol légi erők közreműködését is.

— Az utolsó háború kezdetén — folytatja Reynaud — nehéz helyzetünkben is szembe fordultunk az ellenség nehéztüzérségével és gépfegyvereivel. Nagy meglepetés ért utána, midőn az ellenség tisztességtelen módon gézokat használt. Mégis sikerült diadalmaskodnunk. Most is ugyanez lesz a következmény, ha minden francia katona belátja kötelességének hatalmas arányait és minden munkás ketőzött erővel dolgozik. Külföldön a férfiak, asszonyok és gyermekek milliói megértették: egész jövőjük kockán forog. Ha a helyzet jelenleg kedvezőtlen is számunkra, még javunkra fordítható. Weygand tábornok, aki 1918-ban meg bírta állítani a német előnyomulást és győzedelmeskedett, jelenleg legfőbb parancsnoka a haderőknek.

— A kormányzat már döntött: Semmiféle magánérdek nem érvényesülhet. Franciaország és Anglia, ez a két egyesült, hatalmas nép nem győzhető le. Franciaország nem hallhat meg. Ha valaki azt mondandó, hogy csak csoda mentheti meg Franciaországot, azt válaszolnám: én hiszek a csodákban, mert hiszek Franciaországban! — fejezte be beszédét Reynaud miniszterelnök.

Párizs hangulata Reynaud beszéde után.

Párizsból jelentik: A Magyar Távirati Iroda párizsi jelentése szerint a francia fővárosban Reynaud szenátusi beszéde után a hangulat nyomott.

Párizsból jelenti a Havas: A lakosság nagy izgalommal fogadta Reynaud miniszterelnök kijelentéseit a hadi helyzetről. Ertheletlennek tartják, hogy reggel még sikeres francia ellentámadásokat jelentettek és délelben a németek már elfoglalták Arrast, Amienst és Abbeville-t.

Francia lapok cikkei élesen támadják a pánikhírek terjesztőit. Az egyik lap azt írja, hogy le kell lőni azokat, akik feketében merik látni a világot. A forradalmi idők legdrasztikusabb eszközeit kell elővenni és alkalmazni a csüggedést terjesztőkkel szemben.

„Magyar Nők Lapja“

Szépirodalom.

Művészet.

Divat.

Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel, megjelenik havonta háromszor. E pompás kivitelű legszebb magyar folyóirat, új és kiváló írók és írónők ragyogó sorát hívta meg, hogy tolluk és tehetségük tüzeit állítsák a magyar család, a magyar otthon és a magyar nő szolgálatába.

A „Magyar Nők Lapja“ bensőséges barátja minden családjának, segítő társa és irányítója minden magános nőnek és ifjú hölgyek gondolkodásának.

A hit és tiszta szellem vezeti a „Magyar Nők Lapja“ hasábjain megjelenő nagyszerű írógárdát, amely Papp Jenő, kiváló író és a rádió közkedvelt krónikása irányítása mellett még Harsányi Zsolt, Zilahy Lajos, Kodolányi János, Bóka János, Ignác Rózi, Nyíró József, dr. Hoossu Zoltán (színművész és kiváló humorista), Hunyady Sándor, Babay József, K. Lányi Pirooska, Hóry László és Nyíri László kiváló erők munkáival forja gyönyörködtetni olvasóit.

Regényei meglepőek és versei mindig a legjobbak. Ajándék akciói továbbra is teljes mértékben folytatódnak.

A „Magyar Nők Lapja“ vezetősége becsülettel igyekszik beváltani minden szavát hogy megteremtse a tisztesség, a szépség és a költészet csodálatos egyjét a társadalom részére.

Megrendelési hely:

TÖRÖK JÁNOS Oradea, Cașuța postala 47.

Angol jelentések a szárazföldi és légi támadásokról

Londonból jelentik (Reuter): A német gépesített osztagok kedd este újból előretörték Amiensnél és Arrasnál. Douaynál az angol és francia csapatok repülőgépek támogatása mellett ellentámadásba mentek át. Késő este ezen a szakaszon a németek repülőtéradással mintegy 4—5 ezer embert vettek harcba. Cambraián erős ellentámadás indult, mely még hajnalban is tartott. Retheltől nyugatra visszaverünk erős német támadást. Belhucourt és Le Cateau a szövetségesek még tartják. Weygand megérkezett a frontra és várják, hogy kiadja első parancsait.

Az angol légügyi minisztérium jelenté: Az angol légi haderő a német csapatok ellen az Arras—Cambrai—Saint-Quentin csatamezőn sikeres támadást intézett. Állandóan nyugtalanították a helyenként szétugrazott németek gépesített egységeit és bombákkal támadták az előnyomuló ellenség öseket, útjain az uttesteket és hidakat.

geit és bombákkal támadták az előnyomuló ellenség öseket, útjain az uttesteket és hidakat.

Vidékre költözik a francia kormány.

Rómából jelentik: A *Popolo di Roma* genfi értesülése szerint ott olyan hírek terjedtek el, hogy a francia kormány Clermont-Ferrand-ba teszi át székhelyét. A franciaországból érkező utasok szerint a minisztériumok egy része máris ott van a Clermont-Ferrand és Párizs közötti vasúti összeköttetést kizárólag a kormánynak tartották fenn.

Hazarendelték az angol haditudósítókat.

Londonból jelentik: A *Reuter* jelentése szerint a nyugati frontról hírtelen hazarendelték Angliába a különböző lapok haditudósítóit. A rendelkezést azzal indokolják, hogy később minden szállítóeszközt a hadsereg bázisaira kell fordítani.

A német sajtó a belga és francia katonák vitézségét dicséri

Berlinből jelentik: Több német lap elismeréssel ír a francia és belga katonák vitézségéről. Az Angriff szerint a franciák és belgák vitézül és szívesen harcolnak.

Hangoztatják a német lapok, hogy a francia és belga katonák idegen érdekekért véreznek. Az Angriff megállapítja, hogy a háború legnagyobb vesztese Anglia lesz, de ezt az angolok maguk akarták így.

Rómából jelentik (Stefani): Az olasz fővárosban feltűnést keltett Reynaud beszéde, mely világosan rámutatott Franciaország sulyos helyzetére. A *Popolo di Roma* „Gamelin öröksége“ címmel azt írja, hogy Weygandra olyan feladatok várnak, amelyeknek megoldása napról-napra valószínűleg nehezebbé válik. Weygand legfontosabb feladata az, hogy egy manőverezhető tömeget találjon, mellyel pótolhatja a 7-ik és 9-ik hadsereget, amelyet részben szétszórtak részben pedig bekerítettek. A jelek szerint azonban Párizs és Arras között nincs olyan tömeg és nem valószínű, hogy jelenleg Weygand szembe tud állítani a német hadsereggel ilyen hatalmas tömeget. Ha úgy számítjuk, hogy fél millió a bekerített fogságba esett és bekerített franciák száma, 400 ezer a Maginot vonalat védő katonák száma és ugyanennyi a többi határon lévő katonaság és különféle pótszolgálatosok száma: nehezen képzelhető el, hogy hogyan találja meg Weygand a németekkel szembeállítandó tömeget. Lehetséges, hogy a valenciennesi zsákbán bezárt francia tömegek még egy utolsó, kétségbeesett kitérésre kísérleteznek meg, de helyzetük nagyon hasonlít a Kutnónál bezárt lengyel csapatok helyzetéhez. Egy út van még: a tenger felé való visszavonulás, de nehéz elképzelni, hogy a jelenlegi zavaros körülmények között félmillió embert a német repülőgépek bombázóporában veszteség nélkül el lehetne szállítani.

A Messagero párizsi jelentése szerint kevéssé múlt, hogy Giraud tábornokkal együtt Petain tábornagy is a németek fogságába nem került. A tábornagy Giraud elfogatása előtt néhány perccel még ugyanabban a községben tartózkodott, ahol a tábornok fogságba esett.

Különbéke hírek a jugoszláv sajtóban.

Belgrádból jelentik (Avala): A Somme-i német előnyomulással kapcsolatban Belgrádban olyan hírek terjedtek el, hogy nincs kizárva, miszerint Franciaország a német győzelem után különbékét köt Németországgal.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalánál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságokon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4 és fé százalék kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödösszet s a lejáró szelvényvel bármilyen állami tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülös betű pénzét.

Elmarad a magyar-jugoszláv tennismérkőzés

Budapestről jelentik: A jugoszláv tenisz-szövetség telefonon értesítette a magyar tenisz-szövetséget, hogy a hét második felére tervezett magyar-jugoszláv tenisz-mérkőzést, melyet az 1942 évi római viláagiállítás nagy díjáért tartottak volna, előre nem látott elháríthatatlan akadályok miatt a legnagyobb sajnálattal lemondják.

Amszterdamban óriási tűz pusztít

Az angol titkos szolgálat emberei kólaajtartályokat gyűjtöttek fel

Berlinből jelentik: Német lapjelentések szerint Amszterdamban óriási tűz pusztított. Az angol Secret Service embereinek a németek bevonulása előtt sikerült felgyűjtani a „Batavia“ petróleumtársaság hatalmas tartályait. A tűzvérszi azóta sem sikerült eloltani. Az óriási lángtengerrel szemben minden erőfeszítés hiábavaló.

Egy éves az acélszerződés

A német és olasz sajtó megemlékezése a két ország közti katonai szerződés aláírásának évfordulójáról

Rómából jelentik: Az olasz és német sajtó megemlékezik arról, hogy ma egy éve írták alá Berlinben a német—olasz katonai szövetséget. A „Messagero“ vezércikke szerint ez a szövetség nem a régi típusú katonai szövetségek sorába tartozik, hanem két forradalom találkozása egy évszázados hegemonia-rendszer ledöntésére és új szárazföldi egyensúly megteremtésére. A Berlin és Róma közötti acélszerződés hatalmas védőeszköz, mely a két nép számára biztosítja a szaporodásnak megfelelő életkörülményeket, valamint a kulturájuknak, földrajzi helyzetüknek, technikai képességüknek és életerejüknek megfelelő teret.

A „Börzenzeitung így ír:

— Történelem írodott Európában Keleten és északon és történelem írodik majd földrésznünk déli részén, a Földközi Tengeren és Afrikában is. Történelmet írunk Nyugat-Európában. Egy az el- lenség, egy a küzdelem, egy a cél. Ezen az évfordulón senki sem kételkedhetik abban, hogy a jövőben minden európai esemény a Róma—Berlin tengely körül kering majd.

— Hogyan lehetne elképzelni — írja a „Völkischer Beobachter“ — hogy Olaszország napjaink sorsdöntő küzdelemében részvétlenül félre- alljon? Olaszország nem akar többé fogoly lenni a Földközi Tengeren és követeli teljes részét a föld javaiból

Elkeseredett ellenállásra készülnek az angolok a La Manche-csatorna mentén

Biztosítani akarják visszavonuló csapataik behajózását

Rómából jelenti az olasz rádió: Az *United Press* tudósítója szerint a kontinensen működő angol erők főparancsnoksága a La Manche-csatorna kikötőinek a megvédésére irányítja minden törekvését. Calais, Boulogne és Ostende védelméről van szó, mivel ezek a kikötők biztosítják az angol csapatok visszahajózását Angliába.

Berlini illetékes körök — az olasz rádió jelentése szerint — ezzel kapcsolatban azt hangoztatják, hogy a Belgiumból és Észak-Franciaországból való angol elvonulás sorsa teljesen a német légi haderő kezében van. A német repülők állandóan ellenőrzik a csatorna partjait és megkísérik minden behajózási kísérletet.

Angol csapatok kivonása a Maginot-vonalról.

Rómából jelenti: A Stefani-iroda úgy érte, hogy a Maginot-vonal egyes részein állomásozó angol különítményeket a német támadás erősödése után nyomban visszavonták. A visszarendelt angol csapatokat a La Manche-csatorna kikötői felé irányították.

Párizsból jelenti: Az angol király fivére, a gloucesteri herceg, a francia főhadiszállás sürgős üzenetével Párizsból Londonba érkezett. Az olasz rádió jelentése szerint a herceg Párizsban egy német légitámadás alkalmával a kezén megsébesült és ezért utazott vissza Londonba.

A francia hadvezetőség német támadások visszautasítását jelenti.

Párizsból jelenti: A hadihelyzetről a Havas-iroda kedden este a következőket jelentette:

— Kedd este Párizsban hivatalosan még nem erősítették meg Abbeville megszállását. Francia katonai körökben úgy vélik, hogy Reynaud beszéde szükséges ostromcsapás volt a nemzet erőinek újra erősítésére. E körök kijelentése szerint nincs semmi hozzátennivalójuk a miniszterelnök beszédéhez. Weygand már helyén van és megteszi a tökéletes bizalommal várta intézkedéseket. Cambrai vidékén heves harcok folynak. A francia csapatok mindenütt tartják magukat. Párizsban nem tudnak arról, hogy a németek kedd este erős páncélos osztrigokat dobtak előre. Valamennyi német támadást, melynek célja az Aisnén nyugati irányban való áthatolás volt, a franciák visszaverték.

Német magyarozó közlemény az észak-franciaországi hadszíntér eseményeiről.

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A német vezérkari főhadiszállás kiegészítő magyarázatot adott ki keddi hadijelentéséhez. A magyarázat kifejti, hogy a német hadvezetőség vasárnap jelentette Saint Quentin elfoglalását. 45 óra múlva a német hadsereg nyugat felé operáló oszlopa elfoglalta Arrast, Amienst és Abbeville-t elérte a La Manche-csatornát. Ezzel a teljesítménnyel szétverte a 9-ik francia hadsereget.

— A nyugaton előnyomuló német oszlop ék alakban szélesedik ki az előrehaladás irányában és ezzel automatikusan a La Manche-csatorna felé szorítja a Somme-től északra bezárt angol-francia-belga hadseregeket.

— A német oszlop élén páncélos egységek haladnak és közvetlen utánuk a gépesített gyalogos hadosztályok. Az első hadosztály parancsnoka a legelső vonalban halad előre és közvetlenül irányítja az előhaladást.

— A francia hadvezetés végzetes hibáira vall az a szinte hihetetlenül hangzó hír, hogy a 9-ik hadsereg fővezérét egész törzskarával együtt elfogták. Giraud tábornok a francia hadijelentések közönlényi fogságba jutását. Ezek a hadijelentések tervszerűen elhallgatják a németek előnyomulásának újabb eredményeit. Így esett meg, hogy amikor Giraud tábornok Weygand fővezér parancsára a kilencedik francia hadsereg főhadiszállására sietett a parancsnokság átvételére, a németek karjába futott egész törzskarával együtt.

— A német előnyomulásban kiváló részük

van a repülő és páncélos egységeknek. Ezek a fegyvernemek eddig még nem ismert és nem látott harci modort alkalmazták. A német páncélosok harcra is óránként 30 kilométeres sebességgel haladnak előre.

— Az angol jelentések arról számoltak be, hogy a Somme-től északra nagy tömeg angol-francia-belga és német páncélos harciocska küzd egymással óriási zürzavarban. A valóság az, hogy az angol harciocska az első összecsapásnál elvesztették harci készségüket.

Berlinből jelenti: (Olasz rádió.) Illetékes körökben az a hír terjedt el, hogy a német előnyomulás főcélja most Párizs és más francia ipari központok elfoglalása.

Janson helyettes belga miniszterelnök beszéde. Franciaországba özönlének a belga menekültek.

Párizsból jelenti a Havas: Franciaország északi részéből és Belgiumból állandóan érkeznek a menekültek. A hatóság közegei most arra törekzenek, hogy a lakosságot megakadályozzák a menekültekkel való érintkezéstől. Ebben a tekintetben minden óvintézkedést megtettek.

Valahonnan Belgiumból jelenti: Janson helyettes miniszterelnök kedd este rádióbeszédet mondott. Üdvözölte Franciaországot, mely 26 év után ismét baráti fogadtatásban részesítette a belgákat. A belga kormány, amelynek miniszterelnöke Pierlot, Belgiumban marad. A külügy-, belügy- és hadügyminiszter a királlyal és a hadsereggel szoros összeköttetésben áll. A belga kormány, melyet a franciaországi St. Adresseben több miniszter képvisel, egyezges akarattal arra törekszik,

Le Havretól a Maginot-vonalig új arcvonalon akarja felállítani seregeit Weygand

Genfől jelenti: (Olasz rádió.) Párizsból érkező értesülések szerint Weygand tábornok már elrendelte a szövetséges csapatok általános visszavonulását egy új védelmi vonalra. Az új védelmi állás vonala Le Havre-től a Szajna mentén húzódik. Párizsban a központjában és jobbszárnyával a Maginot-vonalra támaszkodik.

Rómából jelenti az olasz rádió: A németek északfranciaországi előnyomulásuk folytán Amiensben elfogták egy francia hadtest parancsnokát egész törzskarával együtt.

A francia sajtó a tíz napos villámháborúról.

Párizsból jelenti: A külügyminisztériumhoz közelálló *Petit Parisien* a „verduni pokolhoz” hasonlítja a Somme-nál dúló csatát és rendkívül komolyan mondja a szövetségesek helyzetét. A lap szerint a totális háború tíz nap alatt egész Észak-Franciaországra áterjedt és elképzelhetetlen könnyötélenséggel dúl. Ez a baj — ugymond — akkor kezdődött, amikor Sedan elesett. Csak később derül majd ki, mi volt az oka annak, hogy a né-

Duff-Cooper szerint nincs ok komoly aggodalomra

Londonból jelenti: Duff-Cooper angol tájékoztató miniszter kedd este rádióbeszédet mondott és hangoztatta, hogy a helyzet komoly. Helytelen volna másként feltüntetni a helyzetet, de komoly aggodalomra nincs ok, még kevésbé pánikra.

— Amikor a múlt héten szoltam Önökhöz, — mondotta — figyelmeztettem, hogy készüljenek el rossz hírekre, de gondoljanak bizalommal arra, csapataink szembenéznek az ellenség támadásával. A helyzet komoly. Hasztalan volna ezt másként feltüntetni. De komoly aggodalomra nincs ok, még kevésbé pánikra. Az új harci technika sikeres alkalmazásával a német hadsereg kis egységeinek sikerült nagy térségben behatolni Franciaországba. Három tényt le kell szögeznünk. 1. Az ellenség hadmozdulataiból kitűnik, hogy mostani

A HABZÓ FOGPÉP

hogy megteremtse a további ellenállás feltételeit. Az országutakon szétszórta menekültek között sok fiatalember is van, akik teljesítették kötelezettségüket a haza védelmében; ezeket arra használják fel, hogy bizonyos kiképzési idő után a már készen álló vagy most felállítandó táborokban megerősítsék a nemzeti hadsereget. A helyettes miniszterelnök végre hidegvérre intette honfitársait és lelkierejére hivatkozva hangoztatta, hogy valamennyi belga ember jelszava: nyugalom, bátorság és bizalom.

Német-olasz baráti tüntetés a budapesti képviselőházban.

Budapestről jelenti: A magyar képviselőház tavaszi ülészakának bezárása alkalmával a képviselők lelkesen tüntettek az olasz és német barátság mellett.

Budapestről jelenti: A magyar sajtó az észak-franciaországi német sikereket méltatja. A sajtó majdnem egyhanguan állapítja meg, hogy ezzel a győzelemmel elvitathatatlanul lett a németek teljes fölénye.

metek oly könnyen áttudták törni a Maas-menti francia erődöket.

Franciaország keleti határai kérdésessé váltak.

Berlinből jelenti: A *Hamburger Frendenblatt* keddi számában természetesnek jelzi, hogy Hitler birodalmi vezérnek és kancellárnak a francia keleti határ tekintetében adott garanciája elvesztette érvényét. A garanciától való eltekintés két oldalú volt, mert Hitler ennek ellenszolgáltatásaként azt kérte Franciaországtól, hogy ne avatkozzék be többé Középeurópa ügyeibe. Ehelyett azonban Franciaország az angol imperializmus szolgálatába szegődött s egy új westfáliai béke álmában ringatta magát. A német birodalom és nép minden időkre megelégedte, hogy európai életterét egy olyan ellenfél veszélyeztesse, mely 25 vagy 40 évenként visszatér. A birodalom nyugati határait visszavonhatatlan garanciák által biztosítják minden angol és francia támadás elől, úgyhogy a jövő német nemzedék biztonságban lesz.

céljuk a La Manche-csatorna kikötőinek elérése, mert onnan gondolják megindíthatónak a háborút a brit szigetország ellen. 2. A németek gépesített csapatai kis részének sikerült nagy térségben előretörnie és ezzel megközelítették célpontjukat. 3. Franciaország és Anglia seregei veretlenek. A csatateret sokszorosán fölényben lévő számban tartják megszállva. A harc változó szerepsége kevésbé számít. A csata vége a fontos.

Svájc nyugodt.

Bernből jelenti: A szövetségi tanácsban a szövetségi elnök ismertette a nemzetközi helyzetet. Kijelentette, hogy Svájc ellen semmi fenyegetés sem irányul és igen erőlyesen kell szembeállni a hamis hírekkel, amelyeket főleg külföldi rádióállomások terjesztenek.

A német csapatok úttörése a La Manche csatorna felé

Arras, Abbeville és Amiens jelentősége

A német csapatok erélyes előretörésükkel, — mint tegnap számunkban is jelentettük, — elérték és elfoglalták Abbeville, Arras és Amiens francia városokat, amelyek nemcsak Franciaország legrégibb és legszebb városai közé tartoznak, de stratégiai szempontból is igen nagy jelentőségük van. Amiens, Arras és Abbeville elfoglalásával a né-

metek birtokába jutott Franciaország legfontosabb északi vasutvonalára, amely Calais-t és Párizst összeköti s tudvalevő, hogy Calaisnál a legkeskenyebb a La Manche csatorna, — mindössze 33.5 km. — s így Dover és London felé a legrövidebb légi és vízi úthoz juthatnak a teljes erővel előretörő német csapatok.

Ugy hisszük, felesleges hangsúlyozni, hogy a most folyó európai háboruban minő jelentőséggel bír a La Manche csatorna, amely az Atlanti-óceánt az Északi-tengerrel összeköti. Békeidőben sem csökkent ez a jelentőség, hiszen évtizedek óta kísérleteznek az angol szigetország és Franciaország között építendő monumentális hid, vagy tengeralatti alagút kiépítésével, de ezek a kísérletezések mindmáig csak tervek maradtak s a közlekedés a vízi út mellett légi térre korlátozódott. Kereskedelmi szempontból sem jelentéktelen a La Manche csatorna, hiszen az északi államok és Németország felé is, erre bonyolódik le a kereskedelmi hajózás, — hadászati szempontból pedig kétszeres jelentőséget nyer az által, hogy úgy az angol parton Dovernél, mint a franciaországi parton Calaisnál a tengerjáró hajók mélyen behajózhatnak a csatornába torkolló, kimélyített folyókon.

Abbeville

A csatornától mindössze 15 km-re van Abbeville, amelyet kedden elfoglaltak a németek. Északfranciaország nagymultú városa. Időszámításunk elején római telepítvény volt, a IX. században a Saint Riquier apátságához tartozott és csak 1130-ban nyert közséjogot. A keresztes háború idején a hadak gyülekezőhelyeként szerepelt. Gyönyörű tornyát, amelyet ma is megbámulnak a külföldiek, 1209-ben építették. Könyvtára épp olyan régi, mint szőnyegszövő és posztógyáripara. 45 ezer kötetes könyvtárát 1690-ben alapították, első posztógyárát még előbb, 1665-ben, szőnyeggyárát pedig 1667-ben. Ezek a gyárak ma is teljes üzemműködnek s messze földön híresek.

Arras

Szintén jelentős északfranciaországi város, a Crinchonnak az itt már hajózható Scarpeba való torkollatánál. Igen fontos vasúti csomópont, de jelentőségét a régiek is jól ismerték. Egykor az arcbatok fővárosa volt. (Igy nevezték azt a gall népet, amely Caesar ellen tizenötezer főnyi sere-

get állított, de aki őket a Sambrenél legyőzte.) A középkorban a flandriai grófok védelme alatt jelentősen felvirágzott, majd Artais-val együtt Burgundiához került. 1493-ban Miksa császárrá lett és azóta az osztrák házá volt, s csak 1640-ben került Franciaországhoz. A IV. századtól a szövművészet főhelye, róla nevezték el a miseruhákhoz használt mustrás-gyapjuszövetet s később átvittek ezt az elnevezést az itt készülő selyem és félselyem kelmékre is. Másik érdekes jelentősége még Arrasnak az, hogy itt született a francia forradalom érdekes alakja: Robespierre. — A város szépfekvésű, tele régi épületekkel. Citadelláját megerősítették ugyan, de modern háboruban nem bír jelentőséggel. Ipara mellett tudományos iskolái és gabonakereskedelme érdemel említést. A világháború idején, 1914. október végén a németek rövid időre elfoglalták, majd hosszabb időn át több ízben is mind a két oldalról jövő támadások és frontáttrések színhelye volt.

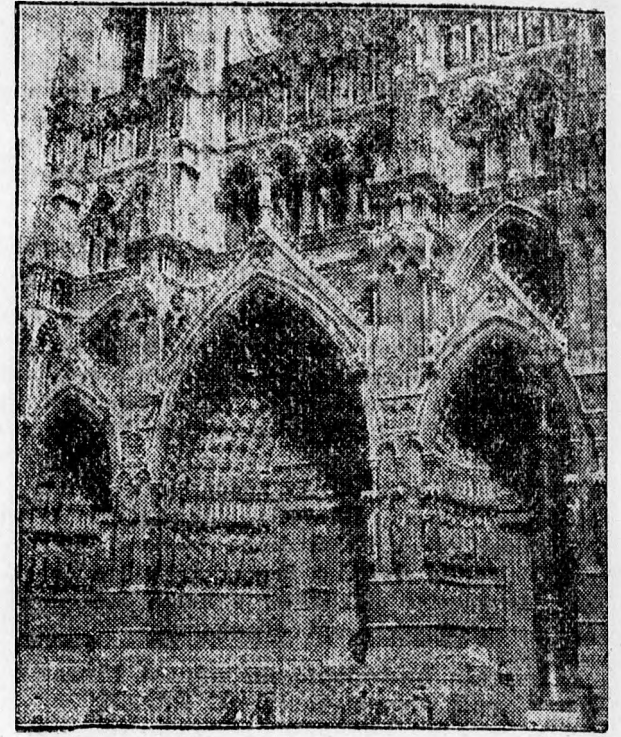
Amiens

nevének említésekor a kulturember először is a csodálatos szépségű székesegyházra gondol, melynek szobrai, kőcsipkái, a gótikus építészet legremekesebb alkotásai közé tartoznak s talán még a világhírű Rheims-i dómnál is szebb. Ez a székesegyház 1120 és 1288 között épült, kettős tornya ugyan befejezetlen maradt, de így is lenyűgöző hatású. De Luzarches Róbert és de Cormont Tamás, a fiával, Renaud-val építették. A székesegyház homlokzatát faragványok és szobrok díszítik, de oldalbejárata is gyönyörű. Nevezetesek még Amiens városháza, a XV. századból való St. Remy és St. Germain templomok, a muzeum, melyben Franciaország egyik legérdekesebb gyűjteményét őrzik s az igazságügyi palota. A város történelme elég mozgalmas. 1435—1477-ben Burgundiához tartozott. 1802 március 27-én itt kötötte meg a békét Franciaország, Spanyolország és Batavia köztársaság Angliával. E békeszerződés értelmében Anglia megtartotta Ceylon és Trinidad szigeteket és szabadon hajózhatott a Jó Reménység-fok kikötőjébe. Franciaország visszakarta gyarmatait, Málta szigete a Johániták birtokába jutott újra. Spanyolország és Batavia pedig gyarmatait kapta vissza. Ezek a határozatok azonban Anglia kevélységét

sértették s a háborút 1803 március 18-án ismét megüzente. — Az amiensi békekötést tehát újabb háború követte — s néhány évtized múlva ismét háború színhelye volt, 1870 november 27-én ugyanis ott vívták a németek és a franciák döntő csatájukat. A nagymultú és nagy jelentőségű város egyébként a Somme partján fekszik, mint a Somme kerület székhelye. Az 1931-es népszámlálás adatai szerint 91.576 lakosa van. Északfranciaország egyik legfontosabb csomópontja, ahonnan minden irányban ágaznak el vasutvonalak. Igen nagy textilipara van. Püspöki székhely.

Ez a három város döntőjelentőségű a most folyó európai háboruban is. De hogy Amiensnél békekötés lesz-e újra — ki tudná azt a jelen pillanatban megmondani?

(—la.)

Az ósrégi amiensi székesegyház homlokzata

Kicsérélték Franciaország bucuresi nagykövetét

Coulondre az új nagykövet

Bucurestiből jelenti a Német Távirati Iroda Munkatársa: A francia kormány visszahívta Bucurestiből Thierry nagykövetét és új bucuresi követet nevezte ki. Thierry már el is utazott Bucurestiből.

Házhely

Irtá: Ormos Gerő

Mióta állásba került az én jólélek földim, Apró János, egyre nagyobb tervek feszegetik az életkéjét. Bolti szolgál, erős lábon áll az üzlet, ahová felfogadták, hát úgy érzi sohase fut ki a lába alól a föld. Igaz, hogy megdolgozott ezért alaposan, két gyermeket s derék asszonyt etet, hát most a fészke bővítésén, erősítésén okoskodik.

Beállit egy este, megáll az asztalom előtt, forgatja a zsíros kalapját, kicsit zavart mosoly feszül a kőpén, leszegi a fejét, mintha szégyenkezne s azt mondja nagyon komótosan:

— Hát csak inkább a tárgyalás végett bártorkodtam volna. Merthogy ez még nem olyan valami kész dolog ám, éppen csak körülnézés lenne.

— Mit nézzünk körül, Apró János? Elbillenti a fejét, cuppant egyet, mintha nagyon édes mesére készülne.

Azt mondja csendesen:

— Merthogy mindenki csak úgy van, hogy pallérozza a maga dógát, ahogy a sora engedi. Itt van, teszem én ez a sógorkám, a Kis Balint, úsmeri személy szerint is. Nohát az nagy fába eresztette a fejszéjét. Ugy van az kérem, hogy mondja egyszer, ennek most kereken két esztendeje, hogy aszongya, te János, kimérnek mostan itt a Kutas dűllőben nyé-tiz fundátust, ráadom magam, mert egyszer csak kell kezdeni valamit. Hát bele is mászott az én sógorkám.

Nem mondom, volt egy kis megtakarított pénze, azt beleadta, melléje állott a bank s most osztán alig van hátra valami. Hát így okoskodott az én sógorkám. No most osztán, lemegy a bank, akkor nekifog az építkezésnek. Furfangos ember, mindig számol, okoskodik s meg is csi-

nálja. Meg az. Így osztán mehet is valamire. Igaz-e?

Alaposan fölmelegedett ebben s letelepedett egy puha székre. Meredten nézte a falat, csóválta a fejét s mondogatta:

— Ez osztán igen, ennek vót része hozzá. ennek jól bevagott.

Meg kellett biztatni ezek után, mert olyan ember Apró János, hogy a mások dolgait szivesen sorolja, de megzavarodik, ha a maga életéről kéne beszélnie.

— Nohát, most aztán mit tanult maga a sógorkája dolgából?

Belekapaszkodik ebbe pirosan. — Iszen éppen ezér tolokodtam volna ide, ha meg nem sertené vele.

— Dohogy sért, hallja-el!

— Nohát akkor jó. Erre tessék csak jól figyelni. Mondom én magamban, te Apró János, teneked is van családod, hát nem szabad megállanod. No ez igaz is. Mer vegyük csak sorjába. Ott van a két szem kölköm, a kis lakasom s van hozzá a keresetem a bótba, ókor egy csomag a vasutra is, meg osztán valami favágás hozzá. Hát mondom én magamban, te Apró János, belevághatnál te is egy fundusba. Az. De csak úgy magamba, mer az asszonyuk nem említettem még. Hát erre szeretném és most magát kivallatni. Hogy miként, mimódon, ha már a fejembe vettem.

S elhallgat. Gyulladt a képe, majd elcsattan s úgy gurja a kalapját izgalomában, hogy uzrál rajta a keze.

Uram, Teremtőm, ez a nyomorult kis Apró János fundust akar szerezni! Elfogta a legősibb emberi vágy, bele szeretne gyökerezni a földbe, melyen tán minden őse csak a mások barázdáit turta. Ez most felágaskodna belőle, átkarolna egy darabot, rátelepítene a kis csalájiát s beletápná nevető sirással a világba, hogy ez az énnyém! Meg kéne fogni a kemény kezét, megsimogatni, belenyulni rongyos kabátján, szürke in-

Aláírták a magyar-német jogi-bizottság megállapodásait

Berlinből jelentik (M. T. I.): Kedden aláírták azokat a Magyarország és Németország közötti megállapodásokat, amelyek a két ország között a volt csehszlovák köztársaság felbomlása következtében felmerült legfontosabb gazdasági és pénzügyi kérdésekre vonatkoznak.

Baiamare határán tízezer köbméter tűzifát sodort el az árvíz

Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy Nagybányát a hosszantartó esőzések következtében megduzzadt hegyipatakok árvízzel fenyegették. Mivel az utóbbi napokban kevesebb eső esett, a vadvizek magassága is csökkent. Az áradás azonban így is nagy károkat okozott. Nagybánya határán a hegyekről mintegy tízezer köbméter tűzifát sodort el a víz.

Két földrengést észlelt a cluj-i földrengéskutató intézet

Cluj-Kolozsvári jelentés szerint: A Csillagászati Intézet keretében működő Földrengéskutató Intézet két ízben jelzett nagy távolságból érkező földremléseket. Az első jelzések reggel 7 óra 9 perc 13 másodperckor észlelődtek és egy órán keresztül tartottak. A földremlések távolságát, valamint a rengés központját nem tudták megállapítani a szükséges adatok hiányában, az est folyamán azonban a rádió jelentése szerint a földremlések legjobban Kaliforniában érződtek. A második rengés, amit az intézet műszerei jeleztek, délután 5 óra 28 perc 26 másodperckor kezdődött és 40 percig tartott. Hatóköre 7.150 km. távolságban volt. Természetesen ezeket a földremléseket a városban érezni nem lehetett, csupán az intézet finom műszerei jelezték a föld belsejében folyó folyamatokat.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, kisebb felhőátvonulások, egyes helyeken eső, néhány helyen zivatar, a hőmérséklet emelkedik.

gén keresztül a piros szíve kellős közepébe és melegíteni, bátorítani, hogy derék dolog ez, Apró János, jól van, Jani, vágj bele, Jani.

De vallatni jött, életszagu tanácsot vár, hát csak hümmög az ember.

— Ez is kell ahhoz... az is kell. De okos dolog, az a biztos.

Felragyog erre a szeme.

— No, magam is gondtám. Az hát.

S elszomorodunk egy kicsit, amikor felszaggatjuk a dolog nehezét. Hogy elkéne legalább kétszáz öl, háznak, kicsi kertnek, ahol piszoghathatna s vihetne belőle valamit a konyhára. Aztán a kétszáz öl, ha jó helyen fekszik belekerül legalább is... Erre elszápad egy kicsit, megvakarja a fejét s megkérdi.

— Osztán annának erre énnekem?

— Bank?

— Olyasféle.

— Hát az ugy van, Apró János, hogy a bank csak fedezetre ad.

— Mire?

— Hát amire rátáblázhatja.

Erre teljesen megzavarodik. Rátáblázhatja? Hát az ördögre táblázhatná, ha semmije sincs?

Töpreng, csóválja a fejét, feláll már, legjobb szeretne az utcára szédülni s lemondani nagy tervéről.

Igy gondolná az ember.

De Apró János kemény, kiálló ember, ezt még a víz se fullasztaná meg.

Felkapja a fejét s nagy hangon teszi le a sarast.

— Hát akkor másformán fogok én bele ebbe! Kuporgatok valamit indulásnak. Tudom én a módját, csak az időből fussa!

Dicsértem nagyon ezt a szándékot, clyasfélét mondtam, hogy ez a helyes. Apró János, áldozatokat hoz az ember, megszenved érte s akkor igazi az öröm fölötte.

El is köszönt boldog lobogással s megígérte, hogy beállit majd, ha viszi valamire.

és az idő drága. Különösen elfáradt, koltknak számíthat az az idő, amelyet fájdalom miatt veszítünk el. Aspirin megszabadítja a kellemetlen fejfájástól.

Aspirin a Bayer-keresztrel, a grippe és a hüléses betegségek, fájdalmak és reumás bántalmak világhírű gyógyszere.

Hivatalos közleményt adtak ki Moszkvában az angol-orosz előzetes gazdasági megbeszélésekről

Moszkvából jelentik: A szovjet-angol kereskedelmi kapcsolatokról folyó előzetes megbeszélésekről Moszkvában hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény világosan megjelöli Szovjet-Oroszország állásfoglalását. Ebből kitűnik, hogy a szovjet kormány a Németországgal

gal fennálló gazdasági kapcsolatait a megkötött szerződésnek megfelelően tovább kívánja fejleszteni és nem tesz eleget annak az angol követelésnek, hogy korlátozza kereskedelmi kapcsolatait Németországgal.

Nagy érdeklődés előzi meg Mussolini pénteki beszédét

Ciano milánói beszédének hatása. — Az olasz követelések felvetésének időszerűsége

Rómából jelentik: Ansaldo a Telegrafóban Ciano milánói beszédével kapcsolatban a következőket írja:

— Az olasz külügyminiszter beszédében világosan ismertette az olasz politika céljait, amelyek a következők: 1. Olaszország szuverén jogainak védelme szárazföldön, tengeren és levegőben. 2. Olaszország természetes törekvéseinek megvalósítása. Olaszország bizonyos területi gyarapodást akar elérni, vagy nemzeti területének kiegészítésével, vagy gyarmatbirodalmának éppen ilyen természetes növekedésével. 3. Olaszország tekintélyének növelése. Olaszországnak, hogy ezeket a céljait megvalósíthassa, cselekednie kell. A cselekvés Olaszország számára végzettszerű szükségesség.

Rómából jelentik: (Stefani.) Rómában úgy tudják, hogy Mussolini nagy érdeklődéssel várt beszédét, melyben valószínűleg az olasz elhatározást fogja bejelenteni. Pénteken mondja el Nápolyban. A hivatalos Róma mind az elkövetkező utazás, mind a beszéd tartama tekintetében teljes titoktartásba burkolózik.

„Olaszország a valóságban már jelen van a viszályban.”

Rómából jelentik: A Stefani iroda diplomáciai szakértője hosszabb cikkben foglalkozik a német-olasz barátság történelmi okaival, majd ezeket mondja:

— Olaszország mindig szembe fordult az igazságtalanság és elnyomás politikájával, amelyet Franciaország és Anglia a háború után Németországgal szemben alkalmaztak. A faiszta és nemzeti szocialista forradalom párhuzamos volt, mert mindkettő a versaillesi szerződésben megnyilvánult elnyomás ellen irányult. Mussolini mindent megtett, hogy a közép-európai és a nyugati hatalmak között együttműködést hozzon létre a jogok egyenlőségének elismerése alapján. Németország annakidején nem csatlakozott a megtorlásokhoz. Most Olaszország áll Németország oldalán abban a harcban, amelyet a birodalom folytat keményen. Olaszország a valóságban már jelen van a viszályban, egyrészt, mivel szintén érzi az angol-francia ostromzárát. másrészt, mivel fegyverkezése a Földközi-tenger különböző pontjait leköti a szövetséges hadihajók egyrészt és azonkívül leköt körülbelül egy millió főnyi hadsereget is.

Ciano Albániába utazott.

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter Albániába utazott. A miniszter Brindisiből egy cirkálón utazott Durazzo-ba és onnan szerdán indult és délután 4 órakor érkezik meg Tiranába, ahol ünnepélyesen fogadják. Ciano szombatig marad Albániában és megtekinti az ország fontosabb városait, valamint a folyamatban levő nagyobb közmunkákat.

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O.F.M. missziós beszédei I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó. Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

Az Urnap népünk történelmében

Irta: Bálint Sándor

Az Urnapja az Oltáriszentségnek sajátos középkori kultuszában gyökerezik. A szentostya megszentelő erejéhez, gonosz és ártalmas dolgokat elűző hatalmához már a kora középkorban számos jámbor képzet és szokás fűződött, amelyeket az Egyház is helyeselt, vagy legalább is eltűrt. Ilyen volt, hogy égháború esetén a Szentséggel körüljárták a falut. Egyébként is általános szokás volt, hogy az Oltáriszentséget körülhordozták a tavaszi vetések között, hogy misztikus ereje egyrészt távolartsa tőlük a természeti csapásokat, másrészt pedig, hogy bőséges termés járjon a nyomában. Ezekből az áldáskérő felvonulásokból alakult ki az *úrnap körmenet*, amelynek a négy világtáj felé adott áldása ma már spirituális jellegűvé vált, régebben azonban konkrét rendeltetése volt: a földnek, a zsendülő vegetációnak megáldása. Az ünnep megkedveltetésére sokat tett a XII. században Szent Julianna lüttichi apáca, aki egy látomásában a feli holdat látta, amelyből azonban egy darabka hiányzott. Isteni sugallat révén megtudta, hogy a hold az egyházi évet jelképezi, hiánya pedig az Oltáriszentség ünnepe. Már a XIII. században az egész Egyháznak kötelező ünnepe lett.

Népünk az Urnapját már a XIII. század végén megünnepli. A középkorban alakult jámbor társulatok közül a *Krisztus Szent Testének Társulata*, amely több városban virágzott, bizonyára elsősorban Urnapjának kultuszát szolgálta, a körmenet fényét akarta emelni. Ismeretes ugyanis, hogy az úrnapi körmenet keretében *misztériumjátékokat* is bemutatnak, amelyek tárgyukat Szentírás jeleneteiből merítették. Van adatunk 1412-ről, hogy Budán a körmenetet *maximo cultu, maximaque veneratione* ünnepezték meg, ami talán ilyen játékokra is vonatkozhatik.

A *velencei követ* tollából ránkmaradt az 1501-ik évben tartott budavári úrnapi körmenet leírása. A körmeneten, amelyen az óriási néptömegén kívül a király is résztvett, érdekes látványosságot adtak elő, ugyanis valamelyik jóslat szerint a mohamedán hitnek akkor lesz vége, ha Mohamed koporsóját sikerül szétrombolni. Ezt a következőkép adták elő: Mohamed mecsetjét fölállították, koporsó függette benne, melyet a szultán és számos basa vett körül. Amikor a király és a körmenet a mecset elé ért, óriási tűzsugár sujtott le a koporsóra és ezt, valamint a körülálló törökök nagyrészt lángbaborította (ezek úgy látszik bábok voltak). Ami pedig el nem égett, azt a nép óriási tömege megrohanta, botokkal, kövekkel izzé-porrá zúzta, sőt fogaival is szaggatta. A főtér közepén igen csinos szökőkút állott, melyből egész nap kitűnő bor folyt. A temédek nép bőgrével, fazekakkal, kalapokkal merített belőle, sőt némelyik csak a száját tartotta a borsugarhoz. A sűrű tömeg közé kappanokat, ludakat és galambokat dobáltak. A követ megjegyzi, hogy soha életében ilyen nagy ünnepelet nem látott.

II. Lajos fényes úrnapi oltárt emeltetett és a királynéval együtt megjelent a körmeneten apródjai kíséretében, akik égő gyertyát tartottak kezükben és a körmenetben az Oltáriszentséget kísérték. A körmenetben ereklyét, keresztet, képeket hordoztak körül, amelyeket piborbáronnyal kötöttek a hordó eszközökhöz. Az ereklyetartókat virággal díszítették fel, de már ekkor is hintettek a Szentség elé rózsát és más virágokat.

A középkor elején nálunk még nem ismerték a monstranciát és így az Oltáriszentséget csak kehelyben vitték. A *szepest* zsinatnak egyik kánonja arra enged következtetni, hogy a körmeneten több Oltáriszentséget is vittek.

A barokk-kor szintén nagy fényvel ünnepele meg Urnapját. Az Egyház büntetés terhe alatt köteletségévé teszi a céhszabályok útján is híveinek a körmeneten való részvételt. Ránkmaradt egy 1649-ből való *utasítás*, amely dunántúli mezői pásztoroknak szól. Ez a pásztoroknak jóformán egyetlen vallásos kötele-

ségévé az úrnapi processzió való megjelenést teszi. A körmenet után az *anyaszentegyházban menjenek és mindenik offertóriumba fölmenjen az oltárhoz. Az papnak pedig 18 krajcárt avagy 30 pénzt adjon ki-ki... az ki az ellen járja és meg nem cselekedné... az ki az viasszal büntetessék meg. Ezek midőn végbe mennének, mindenik szép böcsületesen a céhmesterhez menjen és az céhmester háza előtt az ő kúrtjukkal egyet kúrtöljenek, annak után házához bemenvén, amit az Isten ad, együtt költsék el.*

Szeged városának tanácsi jegyzőkönyve megőrizte az 1724. évi úrnapi körmenetnek rendjét: *Urnapján a solemnis processzió böcsületes céhek közt és nemes város s úgy tekintetes hadi rend között ilyen rendtartás observáltatott. A céhek előtt egynéhány pár kis dedkocsók saját zászlójukkal mentek. Az böcsületes céhek közül pedig akiknek zászlójuk még nem volt, előre mentek. Utánuk zászlós céhek közül először gombkötők, azután a szabók, szűcsök, csizmadák és legutóbb az mérsárosok. Kik után oskolabéli dedkok. Azután tisztelendő páter franciskánus uraimék szokásuk szerint keresztel. Utánuk pedig tisztelendő klérus az Ur testével. Az umbellát négy böcsületes városi ember vitte éppen be az várba, az holott szentmise után nemes fenderich (=zászlós) uraiméknak kezekbe adván... prefekturára említett umbellát vitték, az holott utolsó szent áldás után meg meg embe-reinknek resignáltak. Granateros compania pediglen mindenütt előre aperte menvén, minden szent áldás után tüzet adott. Ezek után prefekturán vala az magyar prédikáció is. A fegyverben lévő 12 purger ember az Ur testét fegyveresen parókiabéli templomból éppen az városkapuig kísérték, az holott nyolc halapártos káplárok helyekbe állván, az egész processziós által umbella mellett mentek. Prefekturában pedig benedictio után megint az fegyveres purgerek említett káplárok helyett umbella mellett állván, éppen parókiabéli templomban, az honnét indult vala az proces-*

LÁBBÁNTALMAK

3 percen belül
megenyhülnek

Aztassa meg duzzadt, puffadt, égő lábait Saltra Rodell lábfürdőben. Ezekből a gyógyító sókból milliónyi „biogen” (erjedő oxigén) buborék szabadul fel, amelyek megenyhítik a fáradt szöveteket, izmokat és idegeket. A puffadások és fáradtság úgyszólván pillanatok alatt eltűnnek. A normális vérkeringés helyreáll. A túlzott nedvkiválasztás és a rossz illatok eltűnnek. A tyúkszemek megpuhulnak és „az ujjakkal” könnyűszerrel eltávolíthatók. Garantált eredménv. Saltra Rodell minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

sió, kísértették. Amidőn pedig a rác templom mellett ment volna a processzió, azok is az Ur testének tiszteletére harangoztak és így szépen és csendesén vége lett a processzióknak.

Juhász Máté minorita szülővárosának. Jászapátinak, ajánlott könyvében úrnapi verseket, az *Oltári Szentségben, a' Kristus Jásusnak testestül, s lelkestül, Istensége, és Embersége szerent való jelenlétéről üdvözlő versek* olvashatók.

Manapság általánosan ismeretes szokás a négy úrnapi sátor felékesítése. Ez vagy egy-egy jelesebb nemzetségnek kiváltsága, vagy pedig jámbor társulatok, alkalmi közösségek vállalják. A virágot, fűvet, zöld ágat rendszeren az összes hívek hordják össze. Ezenkívül még külön a család számára koszorút is kötnek, vagy kertjüknek virágiból, vagy mezei virágból, amely a földjükön termett.

Gibraltár kiürítése megkezdődött

Az asszonyok és gyermekek eltávolítása

Gibraltárból jelentik: Az asszonyok és gyermekek eltávolítását megkezdték. Az első csoportok már kedden elhagyták a várost és mindig újabb csoportok érkeznek francia Marokkóba. Hivatalos közlés szerint Gibraltár kormányzója utasítást kapott a harci kormánytól, hogy a nemzetközi helyzetre tekintettel az asszonyok és gyermekek Gibraltárból való eltávolítása esetleg feltétlenül szükségessé válik, de már is a kormányzó belátására bízzák annak megvalósítását. Másik hivatalos közlés megállapítja, hogy nincs ok aggodalomra Spa-

nyolország szándékai tekintetében, minthogy Spanyolország ismételtlen kifejezésre juttatta szigorú semlegességét.

Angol hajók elsüllyedése.

Londonból jelentik: (Reuter.) A Princesse Victoria aknaszedő hajó ellenséges aknára futott és elsüllyedt.

Egy 9550 tonnás angol hajó térképen nem jelzett szirtbe ütközött és elsüllyedt.

Fekete nap a newyorki tőzsdén

Az árzuhanások miatt bezárták a tőzsdét

Newyorkból jelentik: Az itteni tőzsde kedden hatalmas árfolyamzuhanásokkal reagált arra a hírrre, hogy a németek elérték a La Manche csatorna partját. Az árfolyamzuhanások során vezető értékek, mint fém- és motorrészevények az utóbbi 12 hónap legalacsonyabb értékét érték el. Fix-kamatozású brit értékpapírok rohamosan süllyedtek, míg a német kincstári jegyek lényeges árfolyamnyereséget értek el. A terménytőzsdén is zavar állott be a búzapiacot kivéve, ahol a kormány a további ingadozásoknak ármegállapítással vette elejét. Az árfolyamcsökkenések részben katasztrófális méreteket öltöttek.

Jánosi József S. J.

A szellem

A kor izgatottan nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelentkezéseit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígérete.

Ára 180 lei és portó

Az angol értékpapírok óriási árzuhanása miatt a börzét bizonytalan időre bezárták.

Hóman Bálint visszaérkezett Budapestre.

Budapestről jelentik: Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter kedd este Velencéből hazaérkezett Budapestre és hosszabb nyilatkozatot tett a Magyar Távirati Iroda munkatársának a magyar-olasz kulturkapcsolatok kérdéséről, valamint az olasz kulturális élet vezetőivel folytatott megbeszéléseinek eredményeiről. *Bottai* olasz nemzetnevelésügyi miniszterrel — ugymond — megbeszélte, hogyan lehetne megvalósítani a közgazdasági életben működő fiatalemberek kölcsönös cseréjét a két országban. Szükséges ugyanis, hogy a szellemi tudományok művelőivel együtt a gyakorlati irányú gazdasági és műszaki tudományok művelői és a közgazdasági élet gyakorló emberei is kölcsönösen megismerjék a két ország ilyen irányú herendezkedéseit. Szükséges továbbá, hogy a két ország viszonya a művelődés és a gazdasági élet minden ágában kimélyüljön.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

URNAPJA

Ha végignézzük népünk középkori történetét, bámulattal adózunk azért a mély hitért, amely ennek a népnek magán- és közéleti megnyilvánulásait jellemezte. A középkor egyetemes nagy lelkiisége a magyar nép körében is kivirágzott. Büszkék lehetünk arra, hogy a középkor nagy keresztény közösségének a vérkeringésében mi is benne voltunk és ennek a vérkeringésnek nem nálunk volt a leghalkabb érverése. Ennek az elvitathatatlan ténynek beszédes bizonyága az Urnap középkori fénye népünk vallásos életében.

*

Hol vagyunk ma ettől a lelki egységtől, mely vallásosságtól? Hol vagyunk a régi Urnapok káprázatos fényétől? Igaz, előbb bomlott fel az európai lelki egység és csak azután kezdődött el nálunk is a vallásos élet, a mely, életbeszántó hű forrásainak az elapadása. Csak azután vált lehetségessé elszakadni először az Egyháztól, azután Krisztustól, majd Istentől is.

*

Urnapja számunkra azt jelenti, hogy Krisztus itt van közöttünk kenyér és bor színeiben. A nagy titok ésszel felmérhetetlen, de isteni szó úti hitelesítő pecsétjét erre a valóságra. Krisztus az Oltárszécsében! Neki szól az urnapi ünnep is, az urnapi fény és pompá! Neki szól a nép annyi megható szokással Neki szól minden érzés és öröm, ami ezen az ünnepen a szívünkben ébred.

*

Szomorú látni, hogy az urnapi körmenet útvonaltát bémész emberek sorfala jelzi. Ugy néznek a körmenetre, mint a vallásos múlt egyik hívő, de ma már érthetetlen megnyilvánulására. Nem az Egyházon kívül állókat értem itt. Katolikusokat, akik csak névleg azok. Keresztényeket, akik annak tartják magukat legmélyebb, legigazibb valóság nélkül. Azért mellőndöntő hősiesség ma az urnapi körmenetbe bedállni. Azért hősiesség énekekre és imárra nyitni az ajkat, amikor Krisztust diadalmas menetben mutatjuk meg a hitelenségnek.

Hitvalló Urnap mostanában minden Urnapunk. Hitelesítés és vallásos elmélyülés a célja. Felkiáltójel, figyelmeztető szó mindazoknak, akik még nem látják, hogy az újkori lelkiesség felébredésének is csak az Oltárszécség lehet a forrása. (k. n.)

Urnap ientisztelet és körmenet a Székesegyházban. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Május 23-án, Urnapján reggel 9 órakor Molnár Kálmán kormányzó helynök mond szentmisét a Székesegyházban. Szentmise után szentbeszéd, majd körmenet következik.

EZER OLASZ FÖLDMŰVES NÉMETORSZÁGBAN. Velencéből jelentik: Velencéből ezer földműves utazott Németországba. Ezek Feleő-Sziléziában földmunkát végeznek.

Fontos személyi változások az oradeai rendőrségen. Saját tud. A nagyváradai államrendőrség két legfontosabb ügyosztályánál személyi változások történtek. Gritta Ovidius redőrkésztor Wolff Gyula redőrkomiszárt, a közigazgatási osztály eddigi vezetőjét, magasabb szolgálati érdekből a népesedési hivatal vezetésével bízta meg. Helyébe Anca Gratian redőrkomiszárt, az első kerületi kapitányság vezetőjét nevezte ki. Ugyancsak új beosztást kapott Cherebetiu Ciprian redőrkomiszár, a bünygyi osztály vezetője is, akit Gritta Ovidius redőrfőnök a velencei kapitányság vezetésével bízott meg. A bünygyi osztály élére Chidiosan Gavril kapitány került.

1940 június 1-én nyílik meg a Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

Carmen-Sylva Fekete tengeri fürdőn

50 százalékos vasuti kedvezmény

180 szoba, 300 ágygal, fürdőszobák, teljes kényelemmel és luxus ágyneművel felszerelve. Elsőrendű étterem, román, magyar és nemzetközi konyhával.

Nyitva június 1-től szeptember 1-ig.

Rheuma, isias, angolkór, skrofula, női betegségek, csont, tuberkulozis, derékfájás és általános gyengeségben szenvedők biztos gyógyulást kapnak.

Pausálkurák, hideg és meleg iszapfürdővel.
20 napos kura meleg iszapfürdővel, taxákkal együtt

Lei 7.000.- és lei 8.300.-

egy személy részére, vagy 10 napos kura két személy részére szóló jegyfűzetek alapján.

Jegyfűzetek, prospektusok és jelentkezések szobák lefoglalása végett lapunk kiadóhivatala útján, Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5.
Forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

Zürichi nyitás. Párizs 8, London 14.15, New-york 446, Milánó 22.50, Berlin 178.75, Szofia 550, Belgrád 10, Bucuresti 237.

Lapunk legközelebbi száma, Urnapja után, pénteken a rendes időben jelenik meg.

HORTHY ISTVÁN CIMZETES MINISZTERI TANÁCSOS A MAV IGAZGATÓSÁGÁNAK ELNÖKE. Budapestről jelentik: A magyar ipariügyi miniszter előterjesztésére Horthy István cimzetes miniszteri tanácsost a minisztertanács június elsejével a MÁV igazgatóságának elnökévé nevezte ki.

Halálozás. Timișoara-Temesváron elhunyt Marx Tamásné született Krémann Adél, Marx Tamás volt városi árvaházi igazgató és nyugalmazott iskolaigazgató neje. Az elhunyt maga is tanító volt s különösen az árvaházban való tevékenysége révén állt köztiszteletben. Gyászolják férjén kívül gyermekei Marx József dr budapesti klinikai asszisztens, Marx Erzsébet budapesti tanító és Marx Imre dr budapesti bankfőosztályvezető, fivére Krémann József nagyvárad kerékes és nővére, Husovszky József bozovicsi gyógyszerész neje. Az elhunyt Budapestre szállítják. Az elszállítás előtt Rech K. Géza apátplébános végezte a gyászszertartást. — Csikhorzsova községben vasárnap, 78 éves korában elhunyt Tamás Elek ny. csendőrfőosztályvezető, közbirtokossági pénztárnok, volt községi bíró és egyházigazgató. Egész élete a lelkiismeretes kötelességteljesítés és emberbaráti önzetlen szeretet megtestesítője volt. Temetése hétfőn ment végbe és azon résztvett a község egész lakossága. Bögözi József esperes-plébános mondott megható beszédet az elhunyt fölött, akit özvegyén, Bacsoni Márián kívül kitejédt rokonság gyászol. — Zombolyán elhunyt Vihély Géza nyugalmazott főjegyző volt garabosi községi jegyző, kilencvenkét éves korában.

FELVÉTEL A KEGYES-TANÍTÓRENDBE!

A romániai kegyes-tanító (piarista) rend tagjai közé felvétel és paptanárokká képez olyan romkat. ifjakat, akik a liceum VI. vagy VII. osztályát jó eredménnyel elvégezték, jó magaviselettel: tanúsítottak, valamint olyanokat, akik a baccalaureatusi vizsgát letették. Akik hajlandóságot éreznek magukban a paptanári pályára, fevilágosításért forduljanak bizalommal a rend főnökeéhez. (Cluj-Kolozsvár, Str. I. G. Duca 5.) A jelentkezés határideje július vége.

Bünygyi zárlat a Gross-Gagero ügy elítélteinek vagyonára. Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmi miniszter bünygyi zárlat elrendelését kérte a hírhedt Gross-Gagero ügy elítélteinek vagyonára. A zárlatot a következő javakra rendelték el: Gross lakásának berendezése, egy Lincoln gépkocsi, a kereskedelmi bank afejében őrzött négy milliónyolcszáz ezer lei, ugyanebben a bankban Dávid, Ella és Zoltán nevére elhelyezett kétmillióöttszáz ezer lei s további Gross számláján levő egymilliókétszázhatvanháromezer lei. Ezenkívül a Banca Romanal hatvanháromezer lei, az Erdélyi Banknál száználvankháromezer lei, a Takarékpénztárnál kétszáznyolcvanháromezer lei kerül lefoglalásra.

MEGHALT „VÖRÖS EMMÁ”, A VILÁG LEGVESZEDELMESEBB ASSZONYA. Torontóból jelentik: A világ legveszedelmesebb asszonya, a „Vörös Emma” néven ismert anarchista vezér, 69 éves korában meghalt. Oroszországban született és 16 éves korában vándorolt ki Ameriába. A merényletek, sztrájkok és szabottázások egész sorozatát követte el.

BULGÁR RIZS A ROMÁN PIAC SZÁMÁRA.

Bucurestiből jelentik: A bulgár minisztertanács jóváhagyta, hogy Romániába 1200 tonna rizst exportáljanak. Ezt a rizst Bulgária déli részén termesztették. Románia területére először szállítanak Bulgáriából rizst.

Szélhűdés érte anyja sírjánál és az egész éjszakát a temetőben töltötte. Timișoara-Temesvár. Saját tud. Körülményeit tekintve különös baleset történt az egyik helybeli temetőben. — Wünschel-Pilger Berta, a Csendes-féle papircég ötvenhárom éves alkalmazottja este, amikor a munkából hazatért, az erzsébetvárosi temetőbe ment, két hónappal ezelőtt elhunyt édesanyja sírjához. Délután hat órakor hagyta el munkahelyét, körülbelül hét órakor érhetett a temetőbe. A sírnál hirtelen rosszul lett fogta el s a földre zuhant. Mint több kint, az asszonyt szélhűdés érte. Képtelen volt megmozdulni és amikor idővel segítségért kiáltozott, nem akadt már senki, aki szavát meghallotta volna. A temető teljesen elnéptelenedett. Beállt az éj, óra óra után mult s a szerencsétlen, beteg nő kénytelen volt az egész éjszakát tehetetlenül fekvé, a holtak birodalmában tölteni. Csak reggel bukkantak rá és béraltón a lakására szállították, ahol most orvosi kezelésben részesül. Különös mégis, hogy egy nagyváros temetőjében estétől reggelig hegyen fekehtik valaki, anélkül, hogy a temetőőr vagy más valaki észrevenné.

LENGYEL GIMNÁZIUM MAGYARORSZÁGON.

Szegedről jelentik: A menekült lengyel gyermekek számára Balatonszamárdin felállított ideiglenes lengyel gimnáziumot Szegedre helyezték át. Mintegy 230 lengyel diák és 130 lengyel család elhelyezése céljából Szegedre érkezett a volt lengyel közoktatásiügyi miniszter.

Halálra gázolt a motoros egy süket öregembert. Timișoara-Temesvár. Saját tud. Kétfél község közelében a motorosvonat elkapta Petrov Antal hetvenegy éves gazdát, aki a helyszínen meghalt. Megállapították, hogy Petrov süket volt és amint a sinek mentén igyekezett a községbe, nem hallotta meg a motoros közledését.

MEGHALT MÉSÁROS ERVIN. Budapestről jelentik: Mészáros Ervin, az egyik legismertebb életművész, volt ulánuskapitány, a MAC többéves törvívóhajónoka 64 éves korában Budapestea elhunyt.

2:1-re győzött a magyar B-válogatott Timișoarán. Saját tud. Huszezer néző előtt játszották le kedden délután a Magyarország B válogatott— Román Nyugati Liga közötti mérkőzést. A mérkőzést Podruhcky horvát játékvezető vezette le. A magyar tizenegy némileg kiközösült a bucuresti csorbát, amennyiben 2:1 (1:1) arányban legyőzte a válogatottnál nem sokkal gyengébb Nyugati Ligát. A gólokat Bindea, illetve Nagy és Szevedei lőtték.

Százötven juhót ölt meg egy farkascorda. Maramaroszigetről jelentik: Az elmúlt napokban a megye nyugati részén körülbelül húsz ordasból álló corda jelent meg, amely százötven juhót ragadott el és ölt meg. Eddig még nem fordult elő, hogy május havában farkasok pusztítsanak ezen a vidéken.

Az oradeai mozgóképszínházak mősora :

DORIAN: GIBALTAR.

APOLLÓ: A FÁRADT HALAL.

KÖZGAZDASÁG

A Magyar Népközösség gazdasági szakosztálya sorozatos közleményekben világosítja fel a gazdatársadalmat

Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud. Tekintettel a szokatlan időjárásra és a mostani nehéz gazdasági viszonyokra, a Magyar Népközösség gazdasági szakosztálya elhatározta, hogy sorozatos közleményekben világosítja fel a székely gazdákat az időszerű gazdasági és állattenyésztési kérdések felől. Miután a felvilágosítások az egész Székelyföldet érdeklik, mi is ismertetjük ezeket a szakszerű és a helyi viszonyokra alkalmazott tanácsokat Szőke Mihálynak, a gazdasági szakosztály elnökének tollából.

Ha késő is, de vetni kell.

A székelyföldi éghajlati viszonyok mellett a vetések még akkor is elvégezhetők, ha a rendes vetési idő 3—4 héttel elmúlt. Bár a korábbi vetések jószágát senki kétségbe nem vonja, mégis szám-talan példa mutatja, hogy a késői vetések is jól sikerülnek, különösen, ha az év száraz jellegű. Ezért a megkésés miatt senki a földjét vetetlenre ne hagyja, hanem azt, amit eredetileg tervezett, csak vesse el.

A nedvesség megőrzése a talajban.

A termések nagysága a talajnedvesség tartalmával szoros összefüggésben van, amit eléggé igazol a szárazabb évek kevesebb terméshozama. Az eső mennyisége fölött a gazda nem rendelkezhetik, de a talajba jutott nedvesség megőrzését a gazda jól elvégezheti az által, ha nem engedi, hogy talaja túlságosan összeülepedjék, amit egyebek mellett főleg gyakori boronálások, kapálások segítségével végezhet. Amit délelőtt szántottunk, azt délután boronáljuk, hogy a föld ne száradhasson ki. Kisebbség földjein helyén van az a szokás, hogy előbb egész darabot leszántás, de nagyobb földeknél a boronálás kedvéért a szántást meg kell szakítani és az elboronálás után folytatni. Mindenféle tapasztalással talajunk nedvességének elpárologását elősegítjük. Ezért is fontos, hogy kapás növényeinket sorba vessük, hogy kapáláskor egy állásból elötnünk minél nagyobb területet megkapálhassunk. Hengereléssel is a talaj nedvességét felcseréljük, ezért annak használata nagy körültekintést kíván. Különböző több kárt teszünk vele, mint hasznót. Ha a meghengerezett talajt azután boronáljuk: a hengerezésnek ez a káros hatása nem áll elő.

A kapálásokkal ne várjunk.

A kapálásokat gyomirtás, levegőzés és a talaj nedvességének megőrzése céljából végezzük. A gyom mindig élelmesebb, a nemes növénytől tápanyagokat, főleg nedvességet von el. Ezért minél előbbi kiirtása csak hasznót jelent. Sokan a kapálással azért várnak, nehogy a növényt kivágják. Az első kapálás főcélja a talaj megporhanyítása, hogy ezáltal a talaj nedvességének elpárologását akadályozzuk és hogy a talajba levegőt juttassunk. Uradalomokban például a répnál nem is várják, hogy minden répa kikeljen, hanem mikor annyira kikelt, hogy a sor iránya látható: a sorokra léceket fektetnek s ezek mellett a talajt hátran jól felkapálják. Első kapáláskor nem szükséges a még gyöngye növényhez igen közel kapálni.

A jó kapálás megér egy esőt. Minél többet kapalunk, annál jobb. A talaj megserepezése, gyomosodása a kapálás szükségességére figyelmeztet.

Óvjuk fiatal állatainkat a hidegtől.

Nálunk a havasi legelők a községekől rendszerint olyan távol vannak, hogy az állatok éjszakára nem járhatnak haza. A téli meleg istállóhoz szokott, havasi legelőre csapott borjuk a hideg éjszakákban igen sokat szenvednek. Jól jegyezzük meg, hogy minden állat először saját életszükségletét elégíti ki a takarmányból, főleg a 37 fokos testmelegét tartja fenn a takarmányból. Ha ehhez a takarmányból elég tápanyagot nem kap: úgy erre a már előre lerakott tápanyagokat használja fel, innen a lesóványodás. Ilyenkor fejődésről, növekedésről szó sem lehet.

Hogy fiatal állatainkat hideg éjszakákon át védhessük, ahhoz minden havasi legelőn egy olcsón épített istálló kellene, melyet ha egyébbel nem,

Az esőzések megakasztották a mezei munkát

— A „Curentul” a mezőgazdasági helyzetről —

Bucurejtiből jelenik: A földművelésügyi minisztérium közlései megállapítják, hogy az esőzések miatt a mezei munka teljesen megakadt. Csak helyenkint folytatják a tengeri vetését. A növényzet az előrehaladott időhöz képest csekély fejlettséget mutat. Igen sok buzavetést ki kellett szántani és újra kellett vetni. A szántóföldeket felverte a gyom, mert a burján alacsonyabb hőmérséklet mellett is fejlődni tudott, mint amilyenre a nemes növényeknek szükségük van. Ezenkívül a buzavetéseket a rozsda veszélyezteti a tartós esőzések következtében.

A Curentul a következő összefoglalást közli a mezőgazdasági helyzetről:

Ritkán voltak a légköri és gazdasági viszonyok oly kedvezőtlenek a földművelés számára, mint az idén. Ehhez járult még, hogy a katonai bevonulások, az állat és anyag-rekvizitációk miatt nem állott kellő munkaerő rendelkezésre a halasztást nem tűrő munkálatok elvégzése céljából.

Hogy az időjárás viszonyok mennyire kedvezőtlenek voltak, azt megvilágítja az a megállapítás, hogy a tavaszi munka 90 munkanapja közül alig 25 nap volt munkavégzésre alkalmas.

Ennek ellenére, remélhetőleg, sikerülni fog az ország egész művelhető területét bevetni. A jelenlegi helyzet alapján végezhető számítások a következő eredményt mutatják: Az országban 13 millió hektár szántóvetésre alkalmas terület van. Ebből ősszel bevetettek 7 millió hektárt. Öt millió hektár tengerivel való bevetése most van folyamatban s ezzel június elsejéig elkészülnek a gazdák. Marad tehát 1 millió hektár bevetetlenül. Erre vonatkozólag részben később történnék intézkedések, de máris vannak folyamatban

A kereskedelmi adóamnesztia határidejét június 30-ig meghosszabbították

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium közleményt adott ki, amely felhívja az érdekelt kereskedelmi és ipari vállalatok figyelmét arra a körülményre, hogy az egyenesadó amnesztia igénybevitelére engedélyezett 1940. április elsejétől számítandó 45 napos határidőt június 30-ig meghosszabbította.

Sok iparos és kereskedő szünteti meg iparát. *Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud.* A nehéz gazdasági viszonyokra való hivatkozással igen sok csiki iparos és kereskedő adja vissza engedélyét és szünteti meg iparát gyakorlását és üzletét. Nincs nap, hogy a megye több községéből ne jelentkeznének a Munkakamara csiki kirendeltségénél évtizedes múlttal rendelkező iparosok és kiskereskedők a Munkakamara csiki kirendeltségére is hivatkoznak, valamint a megcsappant munkaalkalmakra vezető vissza, hogy iparát már nem ad megélhetést. Néhány hét óta ugyanezen sajnálatos tünet mutatkozik a kiskereskedők körében is. Különösen a gyergyói részben gyakori üzletbezárásokat jelentenek. A kiskereskedők arra hivatkoznak, hogy a rendkívül megdrágult árucikkek újabb beszerzésére a mai viszonyok mellett gondolni sem lehet. Boltjuk, üzletük kiürült és miután áruraktárukat kiegészíteni nem tudják, kénytelenek ezt a legutolsó megoldást igénybevenni, hogy meglévő kis vagyonkájukat legalább meg tudják őrizni.

* Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcsere-t megélieníti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

fakéreggel is be lehetne földni. Anyag az erdőben elég van.

A közbirtokosságok, amikor milliókat érő erdőket adnak el: igen könnyen kiköthetnek, hogy a vevő építessen istállókat a legközelebbi legelőkre. Ez a vevő cégnak sem jelent nagy terhet, mert a fűrésztelepeknek egy olcsó oszlopokra épített, deszkával bevett oldalú istálló összeállítására alig jelent valami költséget, holott a gazdák száz-ezres károktól szabadulnának meg.

(a. l.)

olyan munkálatok, amelyek ezt a bevetetlen területet némileg kisebbítik. Így különösen nagy mértékben folyik a bab, a takarmánynövények és a gyapot vetése.

A Curentul hozzászói összefoglaló jelentésében, hogy a mezőgazdasági mozgósítás, amit az idén első ízben alkalmaztak, elég szép eredményeket mutathat fel.

ROMÁNIÁBAN NINCS SZÜKSÉG EGYSÉGES KENYÉR BEVEZETÉSÉRE

A Curentul foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy vajjon a mai körülmények között időszerű-e egyenesen kivánatos volna-e az egységes rendszer kenyér bevezetése az ország egész területén. Erre vonatkozólag Tatos professzor, a bucuresti kereskedelmi akadémián gabonatermelési ismeretek tanára, akihez a lap munkatársa kérdést intézett, annak a véleményének az kifejezést, hogy az egységes kenyér rendszer bevezetése Romániában egyáltalán nem lesz szükséges, na az idén normális lesz a termés.

Igaz ugyan — jelentette ki a továbbiakban Tatos professzor — hogy a tavalyi termésből a nagyarányú buzakivétel ellenére nagy felesleg maradt, amit körülbelül 40 ezer vagonra becsülnék. De számítani kell azzal, hogy az idei termés legfeljebb 260—290 ezer vagon fog hozni, ha a légköri viszonyok nem okoznak további károkat. Mégis úgy látszik, hogy a lakosság szükségletei kellőképpen biztosíthatóak lesznek. Egyébként — folytatta Tatos tanár — az egységes lisztből készülő kenyér drágább lenne a mai fekete kenyérmél, s ezért nem látszik valószínűnek, hogy egy ilyen hősi erőfeszítésre a jelen körülmények között szükség lehetne.

Csak a kivitel arányában lehet Magyarországból árukat behozni

Cluj-Kolozsvárról jelentik: A nemrégiben megkötött román-magyar gazdasági egyezmény keretében új árukontingenseket állapítottak meg. Az egyezmény a kliring-saldó felhalmozódásának megakadályozása végett elvként leszögezi, hogy az exportált áruk ellenértékét megfelelő árubehozatal útján kell kiegyenlíteni. A két ország között a külkereskedelmi forgalom elsősorban a nyersanyagok és félgyártmányok kicserélésén alapszik, azonban Magyarország készáru is exportálhat Romániába, a megállapított kontingenseken felül.

Az egyezmény értelmében Románia épít, mint a múltban, petróleumtermékeket, fűrészarút, tűzifát, állati termékeket szállít Magyarországnak, ahonnan vaslemez, kereskedelmi vasat, a bronzvasat, gépipari cikkeket, vegyipari anyagokat és műszaki cikkeket hoz be. Magyarországból importálni csak az export arányában lehet.

Jelentős árukészlettel rendelkezik a ciuci faipar. *Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud.* A csiki faipar teljes üzemmel dolgozik, mert egyre élénkül a külföldi áruforgalom. Azonban nagyon készlettel a szállítást az a körülmény, hogy a kiskereskedőknek vagonhiánnyal kell küzdeniük.

SZÍNHÁZ

Első szerelem

(Bókay János vígjátékának bemutatója Oradeán)

Kedden este, hétköznapon régen látott zsufolt ház előtt, mutatta be a Thalia prózai együttese Bókay János „Első szerelem” című 3 felvonásos vígjátékát. A darabnak, amelyet a szerző személyesen rendezett, nagy sikere volt.

A darab rövid tartalma a következő: Gabi, a fiatal asszony beleszeret Jánosba, a 20 éves fiatalemberbe. Dr. Morvay Péter orvosprosszor, a hű barát óva inti a meg gondolatlanságtól, de Gabi nem hallgat rá. Károly, a durva és iszákos férj is görcsösen ragaszkodik Gabihoz, végül azonban lemond róla. Jánoska egy fiatal leányt vesz feleségül és a visszatérő professzor, mint megértő barát úgy viselkedik, mintha mi sem történt volna.

A színészek teljesítménye minden dicséretet megérdemel. Fényes Aliz drámai alakítását kell elsősorban kiemelni. Megható elevénységgel érzékelteti az élet durvaságaitól megundorodott, majd ismét szerelemes és romantikus, végül pedig a csalódott és kiábrándult, de büszke és öntudatos nő érzéseit, lelkitusait. Dr. Morvay Péter, az öregedő orvosprofesszor szerepében Nagy István remekelt. Kovács György megrázó alakítást nyújtott a züllött és szerelmében is szertelen Károly alakjának megrajzolásában. Jánoska, a 20 éves, önmaga előtt is tetszelgő, éretlen suhanc szerepében Bodó György nagyszerűen megállta helyét. Havady Nagy Ilonka, a fiatal, tapasztalatlan, de nagyszájú leány szerepében tetszett. Benes Ilona szatirikus mama alakítása is kitűnő volt. Tóth Elek és Hegyi Lili kabinetalakításai járultak még a darab sikeréhez. (b. s.)

A színházi iroda közleményei

Első szerelem

Péntek este mutatja be először Nagyváradon a Thalia együttese az évad legnagyobb sikerű zenés vígjátékát, a Klotild néni. Ez a kitűnő, szellemes szövegű és ragyogó zenéjű darab több, mint száz előadást ért meg az idén, s a Thalia együttese számára is hatalmas sikert hozott. Vasary János szövege ebben a darabban is jóval több, mint pusztán mulattatás és szórakoztatás. Bárha a Klotild néni az első jelenettől az utolsóig megkacagtatja az embert, a darab végén mégis úgy érzik, hogy egy kitűnő író mély emberlátásával ismerkedett meg. Losonczy Dezső muzsikája most is telve van eredeti ötletekkel, jazar humorral és pattingó ritmussal. Az ének-és táncszámok, a modern jazz-muzsika n. a. r. d. értékei. Az együttes élén Fényes Ágnes, Haáz Jolly, Dálnoky Dudus, Feledy Eva, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, Deésy Jenő és Bérczi Mihály alakítják a Klotild néni jobb-nál-jobb vezető szerepeit. A Klotild néni pénteken, szombaton és vasárnap este kerül színre.

— **Első szerelem.** Zsufolt ház előtt mutatta a Thalia együttese Bókay János legújabb vígjátékát. A közönség szívébe fogadta a kitűnő darabot és a pompás előadást. Az első szerelem csütörtök este és vasárnap hatkor is színre kerül.

— **Földindulás. Először, olcsó helyárrakkal.** Szombaton délután 5 órakor kerül színre először, olcsó helyárrakkal Kodolányi János óriási sikerű színműve, a Földindulás, a Thalia kiváló prózai együttesével, teljesen a bemutató előadás szintjén és azoknak szereplőivel.

— **Fenség, fizetek!** Vasárnap délután 3 órakor lesz a második olcsó helyáru előadása Maugham világsikerű vígjátékának, a Fenség fizetek-nek. Ezt a nagyszerű vígjátékot, amely már a bemutató előadásán is olyan nagy sikert aratott, egész biztos, zsufolt nézőtér fogja végigvenetni.

A VENDÉGJÁTEK MŰSORA:

Csütörtök este 9 órakor: **Első szerelem.** (Másodszor.)

Péntek este 9 órakor: **Klotild néni.** (Vasary János és Losonczy Dezső énekes, zenés bohózat. Premier bérlet 19. szám.)

Szombat délután 5 órakor: **Földindulás.** (Első előadás olcsó helyáru előadásban.)

Szombat este 9 órakor: **Klotild néni.**

Vasárnap délután 3 órakor: **Fenség fizetek!** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Első szerelem.**

Vasárnap este 9 órakor: **Klotild néni.**

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

22

A kiszolgáló leányok hangtalanul sűrűnek az asztalok között s fekete ruhájuk, gondosan vasalt fehér kötényük nyugodt komolyságot áraszt a vendégsereg vidám tarkaságában.

Vasárnaponként, ebédre és vacsorára egyaránt sok új vendég érkezik: többnyire fiatal, szabadnapos katonák. Ilyenkor kevésnek bizonyul a kiszolgáló személyzet. A leányok alig győzik hordani a színültig rakott kenyérbakokat és hatalmas főzelékestálakat, amelyeket ismételtelen meg kell tölteniük a kékegyenruhás ifjú vendégek számára. A főnök időnként elhagyja helyét, kijön az ivópult mögöl s fehér ingujjban sorra járja az asztalokat, megérdeklődve, hogy nincs-e valamiben hiány. Külön megáll a katonák asztala előtt, körülnéz, hogy meggyőződjék, ízlik-e az ebéd s megkérdezi: „Elég volt? Jól laktak-e?” Ha nem, akkor még hozat egy tállal. Nem csoda, ha a katonazubbonyokat hamarosan ki kell gombolni. Az arcok kipirulnak s gyakran fölhangzik az elismerés kifejezése, mely többnyire abban csúcsosodik ki, hogy már előre örültek ennek a szabad napnak, de különösen a „Fehér ló”-ban elfogyasztandó ebédnek.

Egyik vasárnap, amikor véletlenül sikerült üres asztalt kapnunk, három új vendég érkezik az étterembe: jóltáplált házaspár és egy fiatal újonc, nyilván a fiuk. Körülnéznek hely után kutatva s miután mi intéttünk nekik, köszönettel helyet foglalnak asztalunknál.

Mikor a párolgó levest föltálalják, a természetes anya hatalmas biztosító tüvel keblére tűzi az asztalkendőt, majd férjének is segítkezik e művelet elvégzésében. Azután gondosan szétosztja a levest: mindenkinek két nagy kanállal mer. A fia részére azonban harmadszor is mélyen megmeríti a kanalat a levesestálban. Megható a szülők átszemelt boldogsága, hogy ezt a szabad vasárnapot együtt tölthetik katonafiúkkal. Csakhamar összebarátkozunk és beszédbe elegyedünk. Az apa elmondja, hogy Arras mellett egy kis faluban laknak, ahol kis gazdaságuk van. Jean, az újonc, egyetlen gyermekük s már három hónap óta katona. Ma látják először a díszes, kékeszürke egyenruhában. Ők maguk utaztak Verdunbe, hogy ezt a szabad vasárnapot együtt tölthessék a fiukkal.

Az anya beszélgetés közben sem feledkezik meg arról, hogy a tálat időnként a fia elé tolja, vagy annak tányérját ő maga ismételtelen telemerje. Közben azonban a két szülő is táplálkozik bőségesen s a bort hamarosan utána kell rendelni. Az apa időnként végigtörli asztalkendőjével izzadt homlokát.

Feketekávé is rendelnek, amit poharakban szolgálnak fel. A fiúnak közben mesélnie kell új életéről s nem is kéri magát. Sokat és szívesen beszél. Apa és anya ragyognak a büszkeségtől. A fiú most cigarettadobozt húz elő a zsebéből, mindenkit sorra kínál, azután maga is vesz. A mama erre egészen izgatott lesz s megloki férjét:

— Nézd, a fiú dohányzik! — kiált fel. — Hát már ez is jár neki? De hiszen nem szokott hozzá!

S közben leragyon arcáról a büszke gondolat: „Az én pompás, nagy fiam!” Most nagy szuszogással feláll az apa s a csomaghoz hajol, amit a széke mögött, a földön helyezett el. Négyzetes, meglehetősen lapos bádogdobozzal jön vissza s ünnepélyes lassúsággal lat hozzá a fölbontásához. A fiú feszülten figyeli, várja, vajjon mi lehet benne. Mi magunk is kíváncsiak

vagyunk. Nemsokára fölnyílik a doboz fedele s a csodálkozás felkiáltása hagyja el ajkunkat: gyönyörű, friss földieprek mosolyognak felénk!

— A mi kertünkben valók! — mondja büszkén a mama. Az apa pedig elmeséli, hogy indulás előtt, reggel hat órakor szedte. Nekünk is meg kell izlelnünk. „Ebből egy szemnek sem szabad maradnia!” — mondja az apa. Nem is kell nagy biztatás, mert az eper pompás, édes és rendkívül zamatos. Viszonzásul felkérjük kedves asztaltársainkat, hogy fogyasszanak el velünk egy üveg bort. Örömmel beleegyeznek. Nemsokára asztalunkra kerül a kissé poros, pókhálós üveg, amit az apa föl villanó, bizalmas pillantással üdvözöl.

Egy ideig elbeszélgetünk még velük, azután elbúcsúzunk a derék arrasi családtól s hazaindulunk.

A küldönc.

A kis téren magánosan áll a montfauconi autóbusz. Henri rendes szokása, hogy a vissza-indulásig rendelkezésére álló két óra alatt különféle megbízatásait intézi a városban s addig a kocsi teljesen magára hagyja.

Már látjuk is közeledő alakját. Megvárjuk, hogy pár szót válthassunk vele. Ő is észrevett már bennünket s barátságosan integet felénk. Rengeteg kosarat, csomagot cipel s köszönettel veszi segítségünket. Elveszünk tőle néhány csomagot, hogy be tudjon szállni. Gondosan szétosztja a kosarakat és dobozokat a kocsi ülései alatt, azután újra leugrik hozzánk.

— Velem jönnek ma? — kérdezi.

Elmondjuk, hogy a mai napra már más tervet dolgoztunk ki, de rövidesen ismét igénybe vesszük kocsiját.

Miután van még ideje indulásig, elszív egy cigarettát s közben le s fel sétálunk. Elmeséli, hogy különféle áruk beszerzése és továbbítása is feladatai közé tartozik. Kezdetben csak leveleket továbbított. Később azonban lassanként mindenféle más megbízást is kapott: orvosságokat kellett a gyógyszerárban elkészíttetnie, háztartási eszközöket, légyfogót, kerékpárfogantyút, cipőt, harisnyát stb. kellett vásárolnia. Röviden: Henri, miután mindent készségesen és kifogástalanul elintéz, nélkülözhetetlenné vált. Így azután, amint az ebédjét elkölte, azonnal elindul a városba, hogy a Thiéreville és Montfaucon közötti falvak lakosainak számos és sokféle kívánságát teljesíthesse.

Kabátja zsebéből hosszú, gyűrött papírszeletet húz elő s gondosan áttanulmányozza: bádogkanna olivaolajjal, keréklánc, házicipő Monsieur Florent részére, ruhafogas, egy kosár jérce s rengeteg orvosság. Mindezek rendben vannak A különféle levélkéket, amiket „Postillon d'amour” minőségben továbbít, meg sem számolja. Ezek már mellékesek. Egyébként a komoly leveleket, amiket az egyes postakiszolgáló állomásokon bíztak rá, lakattal lezárt, rendes postaszakban, az ülés alatt helyezte el.

— Allons! — mondja most önmagának. Széles ívben eldobja a cigarettavéget s felénk nyújtja napbarnított kezét:

— Au revoir mes amis! — Viszontlátásra barátaim — mondja búcsúzóul. Azután beszáll a kocsiba, elfoglalja helyét a vezetői ülésen s behúzza az ajtót. A motor hangos berregésbe kezd, az egész öreg alkotmány megremeg, majd megindul s végigrobog a napsütötte úton. Hatalmas porfelhő marad mögötte.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

A nagyvezérkar 30. számú rendelete

Huszonnégy órán belül jelentkezni kell katonai egységeiknél a felsorolt piros és sárga cédulákkal rendelkezőknek

Bucurestiből jelenti a rádió: A nagyvezérkar május 22-én kiadott 30. számú rendelete a következőképpen hangzik:

— 1940 május 23-ra katonai összpontosító gyakorlatokra vannak behíva mindazok a sárga és piros behívó parancsokkal bíró tisztek, altisztek és legénységi állományhoz tartozók, akiknek sárga és piros behívó parancsaikon az alant felsorolt csillagok és egyéb megjelölések vannak feltüntetve:

Egy csillagos behívók a következő jelzéssel: **A. R. 1, A. S. 1, A. T. 1, A. U. 1, A. Z. 1, H. T. 1, B. C. 1, D. T. 1, C. R. 1, H. 1, B. R. 1, B. S. 1, B. S. 2, B. T. 1, E. Z. 1, C. S. 1, C. T. 1, G. U. 1, C. Z. 1, R. T. 1.**

Két csillagos behívók a következő jelzéssel: **D. T. 1, C. U. 1, T. M. 1, T. M. 2, C. R. 1, L. B. 1.**

Három csillagos behívók a következő jelzéssel: **A. R. 1, A. S. 1, A. T. 1, A. Z. 1, A. Z. 2, D. U. 1, C. R. 1, H. 1, R. P. 1, B. R. 1, B. S. 1, B. T. 1, B. U. 1, C. S. 1, C. T. 1, S. M. 1, T. M. 2.**

A négy csillagos behívóparancsok a következő jelzésekkel: **A. R. 1, A. T. 1, C. R. 1, G. M. 1, E. A. H. 1, L. D. 1, R. P. 1.**

Az ötcsillagos behívóparancsok a következő jelzésekkel: **C. L. 1, C. L. 2, F. A. 1, F. U. 1, S. R. 1, F. S. 1, E. A. 1, L. B. 1.**

Mindazok, akik a fent megjelölt behívóparancsokkal rendelkeznek, kötelesek 24 órán belül csapatlesteiknél jelentkezni akkor is, ha ez idő szerint szabadságon vannak. Akik jelen behívó parancsoknak 24 órán belül eleget nem tesznek, a katonai törvények értelmében hadbíróági eljárás alá kerülnek.

Mentesek a bevonulási kötelezettség alól azok, akik az erődítményi munkálatoknál, út, vagy vasutépítésnél vannak foglalkoztatva, továbbá pénzügyminisztérium, belügy- és külügyminisztérium, légiügyi és tengerészeti, hadfelszerelésügyi minisztérium hatáskörébe tartozó köztisztviselők, végül az autonóm pénztárak köztelékébe tartozók és a petróleum-vállalatoknál és a cukorrépa-termelésnél foglalkoztatott egyének, akiknek a hadügyminisztérium a katonai szolgálat alól való felmentést már előzőleg megadta.

Mindazok, akik az összpontosítást illetően halasztást kaptak, kötelesek a behívóparancsok azonnal eleget tenni.

Londonban és az angol vidéken folyik a szervezkedés a német támadás ellen

A szövetségesek ellentámadásai Észak-Franciaországban. Reimset kiüritik a franciák

Párizsból jelenti: (Havas.) Reims kiürítése szakadatlanul folyik. A legutóbbi hetekben elmenekült, de később visszaszivárgott lakosságot minden a legfőbb katonai hatóságok részéről figyelemzették, hogy egyetlen lakosnak sem szabad Reimsbe vagy környékére visszatérnie. A Somme-tól délre is megkezdték a polgári lakosság eltávolítását.

Londonban és Párizsban még reménykednek az események jórafordulásában.

Londonból jelenti: Angol katonai körökben elismerik a német sikereket, de azokhoz kedvező, vagy enyhítő magyarázatokat fűznek. Hangoztatják, hogy Montmedytől keletre a német támadások nem sikerültek, továbbá, hogy a harcokocsis élcsoportok mögött a németek összeköttetése nincs biztosítva — s hogy a szövetségesek állandó légi támadást hajtanak végre az arcvonal mögött. Kiemelik a nagy német veszteségeket harcokocsikban és repülőgépekben. A német taktika olyan helyzetet teremtett, hogy napok óta nem lehet képet kapni az ütközet állásáról. A megerősítések nagyszámáról nincsenek jelentések, de Londonban harcokocsik vonulnak át ismeretlen rendeltetéssel. Londonban és vidéken folyik a szervezkedés az esetleges támadás ellen. A kormány sürgős törvényjavaslatot szándékszik benyújtani az árulás szigorúbb büntetéséről.

Párizsból jelenti: „Kitartani és győzni!” — ez a jelszava valamennyi párizsi lapnak. Ez csendül ki a cikkekből, amelyek beszámol-

nak a német sikerekről és az ádáz harcokról. A *Petit Parisien* szerint a németek előtörése főként az ellenség gyenge pontjait és annak nyomán érvényesülni fog a francia elhárító mozdulat. Az *Epoque* hangoztatja, hogy a csapat a franciák még korántsem veszítették el, mert ez elsősorban a lelkek harca.

A szerda délutáni hivatalos német hadijelentés.

Berlinből jelenti: A német vezérkar jelenti szerdán délután két órakor a vezéri főhadiszállásról:

A La Manche-csatorna felé előrehaladó német csapatok a Somme torkolatán kívül még két más újabb ponton, nevezetesen St. Paul-nál és Montreux Sur Mer-nél is a tengerhez értek. Ostende, Dünquerque, Calais, Boulogne és Dieppe kikötőit állandóan bombatűz alatt tartják repülőink. Flandriában a Schelde felső folyásánál a visszavonuló ellenség még ellenállást tanúsít. Valenciennes és Arras környékén a gyűrűvel körülkerített ellenség áttörést kísérelt meg, de eredménytelenül.

— Zeeland megtisztítása során 1600 francia és 13 ezer holland foglyot ejtettünk. Lüttich utolsó erődítménye Neu-Chateau megadta magát. Itt 12 tisztet és 5000 fnyi legénységi foglyot ejtettünk. Északfranciaországban Compigne igen fontos vasúti gócpont állomása lángokban áll. A La Manche csatornán egy cirkáló és 11 kereskedelmi hajót elsüllyesztettünk. Az ellenség a tegnapi nap 120 repülő veszített. A mi veszteségünk 10 gép.

Két érdekes rádióbeszéd Rómában

Pavolini olasz miniszter a japán néphez, a japán nagykövet az olasz néphez szólott

Rómából jelenti: Pavolini olasz népművelési miniszter és Sato, a japán küldöttség vezetője rádióbeszédet intézett a japán és az olasz néphez. Pavolini beszédeben kifejezte a fasiszta Olaszország csodálatát a japán nép iránt, amellyel az olasz népet az eszmék közössége fűzi össze. Sato is csodálatát fejezte ki a fasiszta Olaszország iránt és megajánlotta, hogy a két népet nemcsak a rokonszenv hanem a szándékok és irányelvek közössége fűzi egymáshoz.

A moszkvai rádió megindokolja az angol-orosz gazdasági tárgyalások sikertelenségét

Moszkvából jelenti: A szovjet rádió hivatalos közlést olvasott fel, amely az angol-szovjet kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy Angliának ismét olyan kikötései voltak, mint az előző évben. Ragaszkodott ahhoz, hogy Szovjet-Oroszország csökkentse a Németországgal fennálló forgalmát, de az elfogott két szovjet hajóra nézve elfogadhatatlan választ adott. Moszkva erre azt felelte, hogy a szovjet szuverén állam és kereskedelmi kapcsolatait teszése szerint határozza meg. Miután látja, hogy Anglia a maga hadiérdekének megfelelően akarja megkötni a kereskedelmi szerződést s az előterjesztett javaslatok nem győzték meg Moszkvát arról, hogy Angliának csupán kereskedelmi szándékai vannak, kénytelen az angol javaslatot elutasítani és a tárgyalásokat megszüntetni.

Százötvenszázalékos ár-emelkedések a Banatban

Temesvárról jelenti: Az élelmiszerárak egyre türethetlenebb méreteket ölt. Egyes cikkek árai a múlt év áprilisi—májusi árhoz képest 100—150 százalékkal emelkedtek. Az árami és városi hatóságok nem bírják a legnagyobb részt indokolatlan árdrágítást megfékezni, mert a hatósági intézkedések azt eredményezik, hogy a maximált árú cikkek eltűnnek a piacról s a vásárló kénytelen az eladó által kívánt árat megadni, hogy a szükséges élelmiszerhez hozzájusson. Ujabbán a marhahús majdnem teljesen eltűnt a piacról. S ha a háziasszonyok borjúhússal akarják ezt pótolni, akkor a csonttalan részekért kilogrammonként 80 leit, a többiért kilogrammonként 56—64 leit kénytelenek fizetni.

Apróhirdetések

Adás-vétel
szavanként 3 lei

Ablakok bontásból
butorok, szövszék eladó. Oradea-Nagyvárad, Delavrancea 16.

Allást nyerc
szavanként 2 lei

Kiúfító
fiút vagy leányt fölvesz Krausz terményiroda. Oradea-Nagyvárad, Str. Lazar Aurel.

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó
2 szobás, fűrdőszobas lakás. Oradea-Nagyvárad, Str. Rimler Karoly 26. Erdéklődni: Tache Jonescu utca 6. szám. Csorba.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

GENZURAT

Egyszobás

udvari lakás elsejére kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. T. Vladimirescu 29. szám.

Kiadó

2 szobás lakás mellék-helyiségekkel. Oradea-Nagyvárad, J. Ciordas 38. szám.

Hülénfélé

szavanként 3 lei

Főzőnőnek

vagy házvezetőnőnek menne középkorú asszony. Burikné, Oradea-Nagyvárad, Str. Simion Bărnutiu 30. sz.

Mázoló tanuló

felvétetik. — Szép ezutérin lakás kiadó. — Oradea-Nagyvárad, Str. Moldova 22. szám.

Bérbe vennék

jó karban lévő zongorát. Cim a kiadóban.